

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Економічний факультет
Кафедра фінансів

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
на тему: «Управління інвестиційними портфелями банків»**

Виконала: студентка II курсу, групи ФБСст(з)-21
спеціальності:
072 «Фінанси, банківська справа та
страхування»
Крижанівська Х. В.

Керівник: кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів
Солоджук Т.В

Рецензент: кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри підприємництва, торгівлі та
прикладної економіки
Ємець. О. І.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1	5
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ	5
1.1 Концептуальні засади інвестиційної діяльності банку	5
1.2 Сутність інвестиційного портфелю банку та принципи його формування	10
1.3 Методичні засади управління інвестиційним портфелем банківських установ	14
РОЗДІЛ 2	25
ПРАКТИКА УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ ПОРТФЕЛЕМ БАНКУ	25
(на прикладі діяльності АТ «Державний ощадний банк України»)	25
2.1 Аналіз основних фінансово-економічних показників діяльності АТ «Ощадбанк»	25
2.2 Аналіз структури та динаміки формування інвестиційного портфелю АТ «Ощадбанк»	31
РОЗДІЛ 3	43
СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ БАНКІВСЬКОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.	43
3.1 Сучасні тенденції та проблеми банківського інвестування в Україні.	43
ВИСНОВКИ	54
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	58
ДОДАТКИ	61

ВСТУП

Управління інвестиційними портфелями банків є ключовою складовою фінансової діяльності в сучасному світі. В умовах постійних змін у глобальній економіці, ринкові ризики та можливості надають управлінню інвестиційними портфелями особливого значення для фінансових установ, особливо для банків.

Перед вивченням процесів та стратегій управління інвестиційними портфелями банків важливо зрозуміти сутність інвестиційного портфеля як такого. Інвестиційний портфель представляє собою сукупність активів, що належать одній юридичній або фізичній особі, інвестовані в різні фінансові інструменти з метою отримання прибутку. Для банків інвестиційні портфелі можуть бути одним із способів залучення та управління фінансовими ресурсами, що забезпечують ліквідність та дохідність.

В умовах сучасного фінансового ринку, де конкуренція посилюється, а ризики зростають, ефективне управління інвестиційними портфелями є важливим завданням для банківських установ. Для досягнення успіху в цій галузі необхідно мати глибокі знання фінансових ринків, аналізувати та прогнозувати їх рухи, а також розуміти потреби та цілі клієнтів.

У цьому контексті управління інвестиційними портфелями банків охоплює широкий спектр аспектів, включаючи вибір оптимальної стратегії інвестування, розподіл активів у портфелі, моніторинг та аналіз ризиків, а також оцінку доходності та ліквідності.

В цьому дослідженні ми будемо детально розглядати основні принципи та методи управління інвестиційними портфелями банків, вивчати різноманітні стратегії та інструменти, які вони використовують для досягнення своїх фінансових цілей. Крім того, ми дослідимо вплив змін у світовій економіці та ринкових умов на процеси управління інвестиційними портфелями, а також розглянемо перспективи розвитку цієї галузі в майбутньому.

Метою бакалаврської роботи є зрозуміти сутність та складність управління інвестиційними портфелями банків, виявити основні виклики та можливості, які

вони стикаються, і вивчити стратегії, які допоможуть їм досягти успіху в цій важливій сфері фінансової діяльності.

Об'єктом дослідження є діяльність АТ економічні відносини, що виникають при управлінні інвестиційним портфелем банку.

Предметом даного дослідження є теоретичні та методичні засади формування, оцінки та управління інвестиційним портфелем банку.

При проведенні дослідження ставили перед собою наступні завдання:

- дослідження теоретичних та організаційних основ інвестиційної діяльності банку;
- аналіз практики управління інвестиційним портфелем, на прикладі діяльності АТ «Ощадбанк»;
- оцінка сучасного стану, визначення проблем і напрямів удосконалення банківської інвестиційної діяльності.

У ході дослідження використовувалися загальноприйняті наукові методи, такі як спостереження, порівняння, аналіз, індукція та дедукція, абстрагування та формалізація. Для вирішення конкретних завдань використовувалися методи теорії оптимізації портфеля та методи системного аналізу.

Дослідницьку базу складають нормативно-правові акти та документи, спрямовані на регулювання управління інвестиційною діяльністю банків, а також наукові публікації та монографії вітчизняних та закордонних вчених. Додатково використовуються статистичні та аналітичні матеріали від Національної Комісії з цінних паперів та фондового ринку, Національного банку України, фінансові звіти банків України, а також фінансові звіти АТ «Ощадбанк».

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ

1.1 Концептуальні засади інвестиційної діяльності банку

Банківський сектор відіграє ключову роль в економіці будь-якої країни. Комерційні банки акумулюють кошти фізичних та юридичних осіб у вигляді вкладів, а потім надають ці кошти у кредит іншим юридичним та приватним особам на різних умовах. Це робиться з метою задоволення фінансових потреб як населення, так і підприємств.

Умовою успішного розвитку банків України є активна інвестиційна діяльність. Як правило, механізм реалізації інвестиційної діяльності тісно пов'язаний з інвестиційним процесом в сучасних умовах трансформації та розвитку економіки. Беручи участь саме в інвестиційному процесі, банки обслуговують рух коштів, які належать інвесторам-клієнтам та призначені для інвестування.

Інвестиційна діяльність банків дозволяє їм збільшувати прибуток, управляти ризиками, стимулювати економічне зростання, захищати капітал від інфляції, обслуговувати клієнтів, розширювати сферу впливу, створювати робочі місця, підтримувати інновації та зміцнювати фінансову систему. Здійснюючи інвестиційну діяльність, банки повинні дотримуватися принципів обережності та професіоналізму, ретельно оцінюючи ризики та диверсифікуючи інвестиційні портфелі.

Згідно з нормативною базою Закон України "Про інвестиційну діяльність", інвестиційна діяльність – це сукупність дій суб'єктів господарювання, спрямованих на вкладення коштів та інших активів з метою отримання доходу (прибутку) та/або приросту капіталу.

У сучасній економічній літературі термін “інвестиції” трактується по-різному. Інвестиції (від нім. *investition*; від лат. *investire* – облачати) розглядаються

як “сукупність витрат, що реалізуються у формі довгострокових вкладів капіталу у промисловість, сільське господарство, транспорт, будівництво та інші галузі господарства” [19]. Ціллю інвестиційної діяльності виступає отримання підприємницького доходу та відсотків. Інвестиції можуть бути визначені як вкладення вільних грошових коштів у різні форми фінансових, матеріальних і нематеріальних активів.

Інвестиції, за визначенням І. А. Бланка, - це вкладення капіталу в будь-якій формі в різні активи (інструменти) з метою отримання прибутку, а також досягнення інших економічних та неекономічних результатів. Цей процес базується на ринкових принципах та враховує такі фактори, як час, ризик та ліквідність. [4].

Ще інвестиції (від лат. *investio* – одягаю) розглядаються як витрати на виробництво всіх інвестиційних товарів, які використовуються для заміни зношених машин, обладнання, будівель та інших активів. Це включає в себе "чисті інвестиції", які спрямовані на збільшення виробничих потужностей. [7]. Таким чином, інвестиції охоплюють всі витрати, пов'язані як з заміною зношених основних фондів, так і з їх приростом протягом року.

Інвестиції можна також визначити як сукупність довгострокових вкладень капіталу в різні галузі економіки. Ці вкладення робляться з метою отримання прибутку у формі підприємницького доходу, дивідендів або відсотків [2].

Згідно із законом України «Про банки і банківську діяльність», банківська діяльність – залучення у вклади грошових коштів фізичних і юридичних осіб та розміщення зазначених коштів від свого імені, на власних умовах та на власний ризик, відкриття і ведення банківських рахунків фізичних та юридичних осіб.

У свою чергу, інвестиційна діяльність банку – це сукупність практичних дій, спрямованих на вкладення власних та залучених коштів у різні активи з метою отримання доходу (прибутку) або досягнення соціального ефекту. Економічний зміст інвестиційної діяльності банку полягає в трансформації тимчасово вільних коштів у активи, що генерують майбутні грошові потоки.

Капран В. І., Кривченко М. С., Коваленко О. К. та Омельченко С. І. [3, с.128] під банківськими інвестиціями передусім розуміють інвестиції, які здійснюються

комерційними банками як суб'єктами інвестиційної діяльності. Але таке визначення можна вважати неповним, адже воно не розкриває повної сутності інвестиційних операцій та специфічної ролі банківської установи в інвестиційному процесі.

Розкриваючи сутність поняття “банківські інвестиції”, Мороз А.М. визначає банківські інвестиції як непрямі вкладення банківських коштів в економіку, що відображають рух фіктивного капіталу у формі інвестиційного портфеля банків [4]. Однак, таке трактування не дає повного уявлення про різноманіття напрямків інвестиційної діяльності банків. Інвестиції банків ґрунтуються на вкладенні ресурсів (грошових, майнових, фінансових та інтелектуальних) з метою отримання вигоди в майбутньому.

Діяльність комерційних банків з інвестування значною мірою зосереджена на операціях з цінними паперами. Ці операції можуть здійснюватися як на комісійній основі, так і за власний рахунок банку. Тому в економічній літературі поширені визначення банківських інвестицій, які звужують їх до вкладення коштів саме у цінні папери. Наприклад, Мещеряковим А.А., Лисяк Л.В. [5, с.143] трактують банківські інвестиції як кошти, вкладені на певний термін у цінні папери, випущені урядом, місцевими органами влади, а також у недержавні боргові зобов'язання, акції та облігації акціонерних товариств, похідні фінансові інструменти, деривативи та інші види цінних паперів.

Основними цілями інвестиційної діяльності банку є:

– Збільшення капіталу та прибутку банку: інвестуючи вільні кошти, банки можуть генерувати додатковий дохід, який призводить до зростання їх капіталу та прибутку. Це робить банк більш стійким до несприятливих економічних умов та дає йому можливість розширювати свою діяльність.

– Підвищення стійкості та конкурентоспроможності банку: диверсифікація інвестиційного портфеля за допомогою інвестування в різні активи та галузі дозволяє банку знизити ризики та стати більш стійким до економічних потрясінь. Це також може підвищити конкурентоспроможність банку на ринку, адже він може пропонувати своїм клієнтам більш широкий спектр інвестиційних продуктів та послуг.

– Диверсифікація активів та зниження ризиків: інвестуючи в різні активи, такі як цінні папери, нерухомість, золото, банки можуть знизити ризики, пов'язані з кредитуванням та іншими видами діяльності. Це робить їх більш стійкими до несприятливих економічних умов та захищає їх капітал від знецінення.

– Забезпечення довгострокового розвитку банку: інвестуючи в перспективні галузі економіки та інноваційні проекти, банки можуть забезпечити своє довгострокове зростання та розвиток. Це може призвести до створення нових робочих місць, збільшення податкових надходжень та стимулювання економічного розвитку країни.

– Реалізація соціальних та екологічних програм: деякі банки також інвестують в соціальні та екологічні програми, прагнучи зробити свій внесок у поліпшення життя людей та захист навколишнього середовища. Це може підвищити імідж банку та зробити його більш привабливим для соціально відповідальних інвесторів.

Завданнями інвестиційної діяльності банку є:

– Формування та реалізація інвестиційної політики банку: розробка та впровадження комплексної інвестиційної стратегії, що визначає пріоритетні напрямки інвестування, допустимий рівень ризику, очікувану прибутковість та інші ключові параметри інвестиційної діяльності банку.

– Аналіз та оцінка інвестиційних проектів: проведення всебічного аналізу та оцінки потенційних інвестиційних проектів з урахуванням їх фінансової стійкості, ринкових умов, конкурентного середовища, потенційних ризиків та очікуваної прибутковості.

– Вибір та обґрунтування інвестиційних рішень: прийняття обґрунтованих та виважених інвестиційних рішень на основі результатів аналізу та оцінки проектів, з урахуванням загальної стратегії банку, його фінансового стану та допустимого рівня ризику.

– Управління інвестиційним портфелем банку: формування та диверсифікація інвестиційного портфеля банку, постійний моніторинг його

ефективності, оптимізація складу активів та ребалансування портфеля з метою максимізації прибутку та мінімізації ризиків.

– Контроль за ефективністю інвестування: впровадження системи контролю за ефективністю інвестиційної діяльності, регулярна оцінка фактичної прибутку порівняно з очікуваною, аналіз помилок та недоліків, внесення коректив до інвестиційної стратегії та практики.

Банки є одними з основних інституційних інвесторів в економіці. Шляхом здійснення інвестицій банки забезпечують трансформацію тимчасово вільних грошових коштів в інвестиційні ресурси, необхідні для фінансування реального сектору економіки, розвитку підприємництва, реалізації інвестиційних та інноваційних проектів.

Інвестиційна діяльність банків сприяє:

1. Економічному зростанню – це банківські інвестиції у вигляді кредитування підприємств, придбання цінних паперів забезпечують доступність фінансових ресурсів для розширення виробництва, модернізації, впровадження інновацій.

2. Створенню робочих місць – це інвестиції банків в реальний сектор економіки дозволяють підприємствам розширювати виробничі потужності, що призводить до збільшення попиту на робочу силу.

3. Розвитку фінансового ринку – банки є активними учасниками фондового ринку, здійснюючи операції з цінними паперами, випускаючи та купуючи облігації, що сприяє його розвитку та ліквідності.

4. Інноваційному розвитку – це банківські інвестиції можуть бути спрямовані на фінансування науково-дослідних та дослідно-конструкторських розробок, підтримку високотехнологічних галузей.

5. Регіональному розвитку – банки через інвестиційну діяльність забезпечують розвиток депресивних регіонів шляхом фінансування місцевих проектів.

Таким чином, інвестиційна діяльність банків є вагомим фактором економічного зростання, створення нових робочих місць, технологічного прогресу та збалансованого регіонального розвитку країни.

1.2 Сутність інвестиційного портфелю банку та принципи його формування

Сутність портфельного інвестування – це стратегія, яка полягає в придбанні цінних паперів, таких як акції, з метою отримання доходу у вигляді дивідендів або приросту капіталу. Портфельні інвестори не беруть участі в управлінні компаніями, акції яких вони купують.

Інвестиційний портфель є ключовим поняттям в області інвестування та управління активами. На відміну від окремих інвестицій, портфель являє собою цілеспрямовану сукупність різних інвестиційних інструментів, які об'єднані для досягнення певних інвестиційних цілей.

В економічній літературі інвестиційний портфель банку зазвичай трактується як сукупність його фінансових та реальних інвестицій. Ці інвестиції здійснюються з метою отримання прибутку та диверсифікації ризиків. Наприклад, О. Д. Вовчак та Н. М. Руцишин визначають інвестиційний портфель як сукупність здійснених банком інвестицій з метою одержання прибутку та диверсифікації ризиків [5]. О. Д. Данілов вважає, що ефективність формування інвестиційного портфеля залежить від обраної банком стратегії інвестування [6].

У спрощеному розумінні інвестиційний портфель становить визначену сукупність об'єктів фінансового та реального інвестування, що формується відповідно до попередньо розробленої інвестиційної стратегії, залежно від інвестиційних цілей розвитку установи.

При формуванні інвестиційного портфеля ключовим пріоритетом є знаходження балансу між ризиком та очікуваною прибутковістю для інвестора. Управління портфелем - це динамічний процес, який передбачає постійний моніторинг активів та вчинення операцій з ними. Це може включати купівлю та продаж цінних паперів, нерухомості, інших фінансових інструментів та реальних активів. Метою активного управління портфелем є оптимізація його складу та структури.

Основним завданням інвестиційного портфеля є :

- забезпечення високої прибутковості протягом визначеного періоду часу;
- уникнення високих інвестиційних ризиків;
- досягнення планових рівнів ліквідності активів.

Під час формування інвестиційного портфеля ключовим етапом є вибір конкретних інвестиційних об'єктів для включення їх до портфеля на підставі оцінки інвестиційних якостей.

Н. О. Слободянюк та О. Д. Науменко стверджують, що особливість інвестиційної діяльності українських банків полягає в тому, що інвестиційна діяльність комерційних банків пов'язана переважно з цінними паперами, тоді як у банках ліквідність придбаних фінансових інструментів в основному враховується. А інвестиційна активність банків залежить від рівня капіталізації банківської системи загалом [3, с. 178].

Рис 1.1. Принципи формування інвестиційного портфеля

Основною ідеєю формування інвестиційного портфеля є диверсифікація, тобто розподіл інвестицій між різними класами активів, такими як акції, облігації, нерухомість, товари та інші. Диверсифікація дозволяє знизити ризики втрат, оскільки різні активи по-різному реагують на зміни ринкових умов, і падіння вартості одних активів може бути компенсоване зростанням інших.

Головною метою створення інвестиційного портфеля є отримання прибутку від інвестицій у різноманітні активи. Проте, крім максимізації дохідності, важливим завданням є також управління ризиками. Саме тому склад портфеля ретельно підбирається з урахуванням інвестиційних горизонтів, толерантності до ризику та очікуваної дохідності інвестора.

Інвестиційний портфель не є статичним утворенням, він вимагає постійного моніторингу та періодичного перегляду та реблансування для підтримання бажаного співвідношення ризику та прибутковості. Ефективне управління портфелем потребує професійних знань, досвіду та аналітичних навичок.

Таким чином, інвестиційний портфель є потужним інструментом для досягнення фінансових цілей інвестора, оскільки він дозволяє отримувати прибуток від різних джерел при контрольованому рівні ризику завдяки принципу диверсифікації. Правильно сформований та керований портфель забезпечує оптимальне поєднання дохідності та безпеки інвестицій.

Формування інвестиційного портфеля є одним з ключових напрямків управління активами в банківській діяльності. Інвестиційний портфель банку являє собою сукупність цінних паперів та інших інвестиційних інструментів, якими володіє банк з метою отримання інвестиційного доходу, забезпечення ліквідності та диверсифікації ризиків. Принципи формування інвестиційного портфеля банків ґрунтуються на загальних засадах інвестування, проте мають свої специфічні особливості з огляду на статус банку як фінансової установи та регулятивні вимоги, що висуваються до банківського сектору.

Принципи формування інвестиційного портфелю банку:

- 1) Принцип безпечності;
- 2) Принцип диверсифікації;
- 3) Принцип ліквідності;
- 4) Принцип відповідності.

Принцип безпечності є одним з найважливіших для банків при формуванні інвестиційного портфеля. Це зумовлено високою чутливістю банківської системи до ризиків та необхідністю забезпечувати стабільність і надійність вкладень. Банки здійснюють ретельний аналіз фінансового стану емітентів цінних паперів, рейтингів надійності, історії діяльності та інших факторів для мінімізації ризиків втрат капіталу чи недоотримання доходу.

Разом з тим, інвестиційний портфель повинен генерувати дохід для банку, тобто забезпечувати принцип прибутковості. Банки прагнуть досягти

оптимального балансу між рівнем ризику та дохідністю інвестицій, уникаючи надмірних ризиків в погоні за над доходами.

Принцип диверсифікації є універсальним підходом в інвестуванні, який застосовується і для формування інвестиційного портфеля банків. Він передбачає розподіл інвестицій між різними класами активів (акції, облігації, депозити, деривативи тощо), галузями економіки, країнами та емітентами. Це дозволяє знизити загальний ризик портфеля, оскільки різні активи по-різному реагують на ринкові коливання.

Важливим принципом є забезпечення належного рівня ліквідності портфеля, тобто його здатності швидко конвертуватися в грошові кошти без значних втрат вартості. Для цього банки формують частину портфеля з високоліквідних активів, таких як державні цінні папери або активно торговані акції та облігації провідних емітентів.

Крім того, банки мають дотримуватися принципу відповідності строків інвестування строкам своєї ресурсної бази, щоб уникнути невідповідності між активами та зобов'язаннями, яка може призвести до ризику ліквідності.

Склад інвестиційного портфеля банку має узгоджуватись з його загальною інвестиційною стратегією, політикою управління ризиками, рівнем ризик-апетиту та прогнозами розвитку ринків. Це забезпечує принцип відповідності портфеля інвестиційним цілям банку.

Інвестиційний портфель потребує постійного моніторингу та періодичного перегляду і реблансування відповідно до змін ринкової кон'юнктури, макроекономічної ситуації та фінансових результатів банку. Це дозволяє своєчасно реагувати на загрози та можливості, підтримуючи бажане співвідношення ризику та дохідності.

Дотримання банками цих принципів при формуванні інвестиційного портфеля забезпечує ефективне управління активами, диверсифікацію ризиків, належний рівень ліквідності та прибутковості, а також відповідність інвестиційної діяльності регулятивним вимогам і політиці банку в сфері інвестицій.

Отже, сутність інвестиційного портфелю банку полягає в управлінні фінансовими активами з метою забезпечення максимальної прибутковості при

прийнятному рівні ризику. Принципи формування інвестиційного портфелю включають диверсифікацію, ліквідність, рентабельність та стабільність. Диверсифікація дозволяє зменшити ризики шляхом розподілу активів за різними класами інвестицій. Ліквідність забезпечує можливість швидко здійснити продаж активів у разі потреби. Рентабельність має зацікавленість у високому рівні прибутку, а стабільність — у зменшенні волатильності та збереженні капіталу. Ці принципи сприяють збалансованому і ефективному управлінню інвестиційним портфелем банку.

1.3 Методичні засади управління інвестиційним портфелем банківських установ

Управління інвестиційним портфелем є одним з ключових завдань для банківських установ, оскільки від ефективності інвестиційної діяльності залежить їхня прибутковість та фінансова стійкість. Методичні засади управління інвестиційним портфелем банку передбачають комплексний підхід, що охоплює низку взаємопов'язаних етапів.

Перш за все, необхідно сформулювати чітку інвестиційну стратегію, яка визначатиме цілі інвестування, часовий горизонт, рівень ризик-апетиту та тип інвестиційного портфеля (агресивний, помірний чи консервативний). Для розробки стратегії потрібно провести ґрунтовний аналіз економічної ситуації, галузевих трендів та кон'юнктури ринків, а також врахувати інвестиційні преференції керівництва та акціонерів банку.

Далі відбувається формування структури інвестиційного портфеля, що передбачає вибір оптимальної комбінації класів активів (акції, облігації, нерухомість, альтернативні інвестиції), їх географічну та галузеву диверсифікацію. Важливим етапом є відбір конкретних цінних паперів чи інвестиційних інструментів на основі фундаментального та технічного аналізу.

Управління ризиками інвестиційного портфеля є невід'ємною складовою процесу. Необхідно ідентифікувати та оцінити всі потенційні ризики (ринковий,

кредитний, операційний, ліквідності, юридичний тощо), використовуючи статистичні методи вимірювання ризиків (волатильність, VaR, ES та інші). Для зниження ризиків застосовуються такі методи, як диверсифікація, хеджування за допомогою деривативів, встановлення лімітів та обмежень, стрес-тестування та сценарний аналіз.

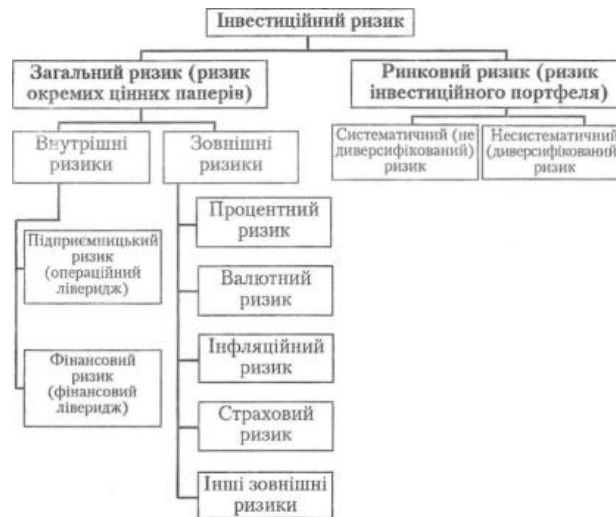

Рис. 1.2. Класифікація інвестиційних ризиків

Для оцінки ефективності інвестиційного портфеля розраховуються показники абсолютної дохідності (загальна дохідність, дохідність на інвестований капітал), величина ризику портфеля та ризик-скориговані показники (коефіцієнт Шарпа, Трейнора, Альфа Дженсена). Результати порівнюються з відповідними бенчмарками (індекси, конкуренти), аналізується дотримання інвестиційної стратегії та виявляється необхідність у реструктуризації чи реалокації портфеля. Періодично здійснюється перегляд інвестиційної стратегії, ребалансування портфеля (продаж низькодохідних або надмірно ризикових активів, придбання нових перспективних інвестицій), зміна співвідношення класів активів відповідно до прогнозів щодо їхньої майбутньої дохідності та ризику.

Управління інвестиційним портфелем банку має відбуватися з дотриманням регуляторних вимог НБУ та інших регуляторів, включаючи виконання нормативів інвестування, підготовку звітності та розкриття інформації про структуру портфеля та його ризику. Для ефективного функціонування необхідно створити відповідну організаційну структуру, зокрема інвестиційний комітет або спеціалізований підрозділ, затвердити внутрішні положення та регламенти, чітко

розмежувати функції та повноваження між учасниками процесу управління портфелем. Важливим елементом також є залучення зовнішніх експертів, консультантів та аналітиків, забезпечення постійного навчання та розвитку інвестиційних менеджерів, а також автоматизація процесів управління за допомогою спеціалізованих систем.

Важливо зазначити, що інвестиційна діяльність банків пов'язана з різними видами ризиків, які необхідно ретельно враховувати та управляти ними. Основними ризиками, пов'язаними з інвестиційною діяльністю банку, є:

– Кредитний ризик - ризик невиконання позичальником своїх зобов'язань перед банком за кредитними операціями. Цей ризик виникає при інвестуванні банку у кредитні продукти.

– Ринковий ризик - ризик збитків внаслідок несприятливої зміни ринкових цін (відсоткових ставок, валютних курсів, цін на цінні папери тощо). Цей ризик виникає при інвестуванні в боргові та пайові цінні папери, операціях на валютному та фондовому ринках.

– Ризик ліквідності - ризик неможливості виконання банком своїх зобов'язань через нестачу ліквідних активів. Може виникнути при недостатній диверсифікації інвестиційного портфеля або значних вкладеннях у низьколіквідні активи.

– Операційний ризик - ризик збитків внаслідок недоліків корпоративного управління, внутрішніх процедур, технологічних систем банку або зовнішніх чинників. Цей ризик присутній при будь-яких інвестиційних операціях.

– Юридичний ризик - ризик збитків через порушення або недотримання законодавства, нормативних актів, непередбачених змін законодавства.

– Стратегічний ризик - ризик невідповідності інвестиційної стратегії банку умовам зовнішнього середовища, що може призвести до збитків.

– Репутаційний ризик - ризик втрати репутації (іміджу) банку серед клієнтів та контрагентів через неефективну інвестиційну політику.

Ефективне управління цими ризиками є критично важливим для забезпечення стабільності та прибутковості інвестиційної діяльності банку. Банки розробляють та використовують різні методи та інструменти управління ризиками.

Для зменшення ризиків, пов'язаних з інвестиційною діяльністю банку, можуть бути використані такі основні методи та інструменти:

1. Диверсифікація інвестиційного портфеля - розподіл інвестицій між різними видами активів, галузями, регіонами для зниження концентрації ризиків.
2. Хеджування ризиків - укладання строкових контрактів (ф'ючерсів, опціонів, свопів) для страхування цінкових та валютних ризиків.
3. Ліміти - встановлення граничних сум інвестицій в окремі інструменти або контрагентів для обмеження ризиків.
4. Резервування - формування резервів на покриття можливих збитків за ризиковими активами.
5. Скоринг - оцінка кредитоспроможності позичальників на основі статистичних моделей для зниження кредитного ризику.
6. Стрес-тестування - моделювання екстремальних ринкових ситуацій для оцінки можливих збитків та адекватності капіталу.
7. Вдосконалення систем ризик-менеджменту, внутрішнього контролю та корпоративного управління в банку.
8. Підвищення кваліфікації персоналу в сфері управління ризиками та інвестиційного аналізу.
9. Дотримання принципів відповідальної інвестиційної політики з врахуванням ESG-факторів.
10. Активне співробітництво з рейтинговими агентствами та регуляторами.

Комплексне застосування цих методів та інструментів дозволяє банкам ефективно ідентифікувати, оцінювати та мінімізувати ризики при здійсненні інвестиційної діяльності.

Банки можуть здійснювати інвестиційну діяльність, використовуючи різні джерела та форми інвестування. Розглянемо основні з них:

Джерела інвестування банків:

– Власний капітал банку - статутний капітал, резервні та спеціальні фонди, нерозподілений прибуток тощо.

– Залучені кошти - депозити юридичних та фізичних осіб, міжбанківські кредити, випуск боргових цінних паперів (облігацій).

– Запозичені кошти - кредити від міжнародних фінансових організацій, іноземних банків, субординований борг тощо.

Форми інвестування банків:

1. Кредитування - надання кредитів юридичним та фізичним особам на інвестиційні цілі (придбання основних засобів, нерухомості, реалізацію проектів).

2. Інвестиції в цінні папери - придбання акцій, облігацій, векселів, деривативів та інших фінансових інструментів.

3. Прямі інвестиції - придбання частки в статутному капіталі підприємств, створення дочірніх компаній або спільних підприємств.

4. Інвестиційне кредитування - довгострокове фінансування інвестиційних проектів шляхом надання цільових кредитів.

5. Лізингові операції - надання в лізинг основних засобів для інвестиційних цілей.

6. Проектне фінансування - комплексне фінансування великих інвестиційних проектів з використанням різних інструментів (кредитів, облігацій, акцій).

7. Венчурне інвестування - інвестування в інноваційні компанії на ранніх стадіях їх розвитку.

Вибір конкретних джерел та форм інвестування залежить від інвестиційної стратегії банку, наявних ресурсів, ринкової кон'юнктури, нормативних вимог регулятора, а також рівня ризиків та очікуваної доходності інвестицій. Диверсифікація джерел і форм інвестування дозволяє банкам формувати збалансовані інвестиційні портфелі та ефективно управляти ризиками.

Державне регулювання інвестиційної діяльності банків відіграє ключову роль у забезпеченні стабільності банківської системи, захисті інтересів вкладників та кредиторів, а також сприянні сталому економічному розвитку країни. Основним регулятором у цій сфері виступає Національний банк України, який здійснює

комплекс заходів з метою обмеження надмірних ризиків та недопущення дестабілізації банківського сектору.

Одним з ключових інструментів державного регулювання є встановлення економічних нормативів та обмежень на здійснення банками інвестиційних операцій. Зокрема, НБУ визначає нормативи інвестування, які обмежують максимальну частку інвестицій банку в акціонерний капітал окремого підприємства, а також сумарну відкриту валютну позицію банку. Крім того, регулятор встановлює нормативи капіталу та ризиків, такі як норматив адекватності капіталу, нормативи кредитного ризику, ризику великих кредитних ризиків тощо. Ці нормативи забезпечують достатність капіталу банку для покриття можливих збитків від інвестиційної діяльності. Регулятор також може встановлювати прямі ліміти на інвестиції банків в окремі активи або галузі економіки з підвищеним ризиком.

Окремі види інвестиційної діяльності банків підлягають ліцензуванню з боку НБУ. Зокрема, банки повинні отримати ліцензії на здійснення операцій з цінними паперами, а також на провадження діяльності з управління активами інститутів спільного інвестування (інвестиційних фондів).

Крім того, Національний банк України може регулювати інвестиційні процеси шляхом зміни облікової ставки та нормативів обов'язкового резервування, впливаючи на доступність та вартість кредитних ресурсів для інвестицій в економіку. У своїй діяльності НБУ тісно координується з іншими регуляторами фінансового ринку, такими як Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) та Антимонопольний комітет України. Ця взаємодія забезпечує узгодженість регуляторної політики та ефективний нагляд за різними сегментами фінансового ринку.

Отже, інвестиційна діяльність є невід'ємною складовою функціонування банків та відіграє ключову роль у забезпеченні їхньої фінансової стійкості, ліквідності та прибутковості. Здійснюючи інвестиції, банки акумулюють та розміщують тимчасово вільні грошові кошти в прибуткові активи, сприяючи перерозподілу інвестиційних ресурсів в економіці. Таким чином, належна організація інвестиційної діяльності банків з урахуванням концептуальних засад є

критично важливою для підтримки фінансової стійкості окремих банків, а також розвитку та стабільного функціонування банківського сектору та економіки в цілому.

Інвестиційні ризики вимірюються різними методами – шляхом розрахунку середньоквадратичного відхилення, коефіцієнта варіації, β - коефіцієнта, а також експертним методом. Ризики вимірюються за кожним цінним папером.

Середньоквадратичне відхилення (σ) є найпоширенішим показником оцінки рівня інвестиційних ризиків. Щоб врахувати коливання очікуваних доходів від різних інвестицій, він розраховується за такою формулою:

$$\sigma = \sqrt{\sigma^2} = \sqrt{\sum_{t=1}^n (Et - \bar{Er})^2 * pi} \quad (1.1)$$

де t – кількість періодів;

t – кількість спостережень;

Et – розрахунковий дохід за цінним папером при різних значеннях кон'юнктури;

Er – середній очікуваний дохід за цінним папером;

pi – значення ймовірності доходів.

Коефіцієнт варіації (CV) - це ще один поширений інструмент для оцінки ризику інвестицій. Він використовується, коли порівнюються інвестиції з різними середніми очікуваними доходами. Формула для розрахунку коефіцієнта варіації:

$$CV = \frac{\sigma}{Er} \quad (1.2)$$

Під час порівняння рівнів ризиків за окремими цінними паперами перевагу треба надавати тому з них, за яким значення коефіцієнта варіації найнижче (що свідчить про найкраще співвідношення ризику і доходності).

Бета-коефіцієнт (β -коефіцієнт) використовується, в основному, для аналізу ризикованості вкладень в окремі цінні папери в порівнянні з систематичним

ризиком усього ринку цінних паперів. Розрахунок цього показника здійснюється за формулою:

$$\beta = \frac{cor \cdot \sigma_{\text{ц}}}{\sigma_{\text{ф}}} \quad (1.3)$$

де cor – кількість періодів; кореляція між доходом від окремого виду цінного паперу і середнім рівнем доходності цінних паперів в цілому;

$\sigma_{\text{ц}}$ – середньоквадратичне відхилення доходності за окремим видом цінного паперу;

$\sigma_{\text{ф}}$ – середньоквадратичне відхилення доходності за ринком цінних паперів в цілому.

Рівень ризику окремих цінних паперів визначається на основі значень β -коефіцієнта, наведених в таблиці 1.1

Таблиця 1.1

Залежність рівня ризику цінного паперу від β - коефіцієнта

Значення β - коефіцієнта	Рівень ризику цінного паперу
$\beta = 1$	Середній
$\beta > 1$	Високий
$\beta < 1$	Низький

Ефективна інвестиційна діяльність комерційних банків на ринку цінних паперів залежить від оптимізації структури інвестиційного портфеля. Це можливо лише за умови розвиненого фінансового ринку України. Для цього необхідно:

- Створення організаційно-правових умов для вільного доступу на ринок всіх суб'єктів - власників коштів.
- Формування ринкового механізму ціноутворення.
- Використання різноманітних фінансових інструментів.

Це дозволить забезпечити потреби окремих груп суб'єктів господарювання необхідними кредитними ресурсами. Важливо зазначити, що зі зростанням значення бета-коефіцієнту також зростає рівень систематичного ризику інвестицій.

Рівень прибутковості портфеля розраховується за наступною формулою:

$$УДп = \sum_{t=1}^n РДt - Уt \quad (1.4)$$

де $УДп$ – рівень дохідності інвестиційного портфеля;

$РДi$ – рівень прибутковості окремих цінних паперів в портфелі;

$Уi$ – питома вага окремих цінних паперів в сукупній вартості портфеля, од.

Рівень ризику портфеля розраховується за наступною формулою:

$$УДп = \sum_{t=1}^n РДt - УНРп \quad (1.5)$$

де $УРп$ – рівень ризику інвестиційного портфеля;

$УСРt$ – рівень систематичного ризику окремих цінних паперів, що вимірюється за допомогою бета-коефіцієнта;

$Уt$ – питома вага окремих цінних паперів в сукупній вартості інвестиційного портфеля, од;

$УНРп$ – рівень несистематичного ризику портфеля.

Результатом цього етапу оцінки портфеля є визначення того, наскільки вдалося знизити рівень портфельного ризику по відношенню до середньо ринкового його рівня, сформованого при заданому рівні прибутковості інвестиційного портфеля.

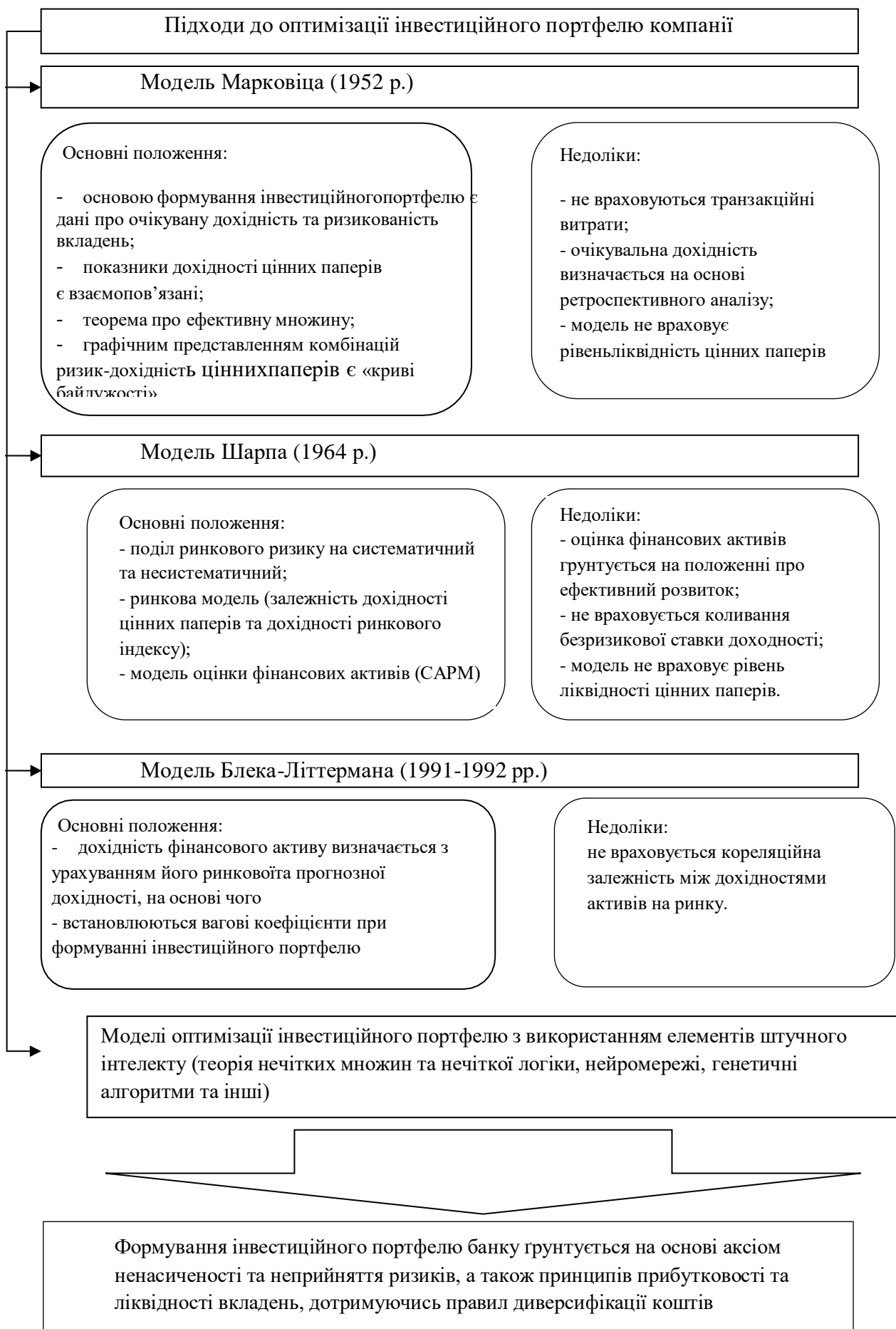

Рис 1.3. Основні підходи до формування інвестиційного доходу банку

Збалансований інвестиційний портфель - це портфель цінних паперів, який повністю відповідає цілям його формування.

Це означає, що тип та склад включених до нього фінансових інструментів відповідають інвестиційним цілям та ризикостійкості інвестора.

Отже, належне впровадження комплексних методичних засад дозволить банку сформувати якісний та збалансований інвестиційний портфель, ефективно управляти ризиками, забезпечити належний рівень доходності інвестицій та зміцнити свою конкурентоспроможність на ринку.

РОЗДІЛ 2.

ПРАКТИКА УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ ПОРТФЕЛЕМ БАНКУ

(на прикладі діяльності АТ «Державний ощадний банк України»)

2.1 Аналіз основних фінансово-економічних показників діяльності АТ «Ощадбанк»

Оцінка фінансового стану суб'єктів господарювання передбачає вивчення та розрахунок комплексу показників, які відображають різні сторони діяльності банку та показують ефективність управлінських рішень. За результатами оцінки фінансового стану можна побачити проблемні сторони фінансової діяльності банку та розробити заходи щодо підвищення ліквідності, платоспроможності, прибутковості, фінансової стійкості, оцінити механізм виробництва та визначити перспективи його розвитку [2, 228].

Основними джерелами інформації для оцінки та аналізу фінансового стану, фінансових результатів, ефективності використання фінансових ресурсів, кредитоспроможності, інвестиційної привабливості банку є фінансова звітність банку, а саме: Звіт про фінансовий стан (Баланс), Звіт про прибутки та збитки або інший сукупний дохід, Звіт про рух грошових коштів та Звіт про власний капітал. З урахуванням цих документів працівники можуть скласти фінансовий звіт.

До основних показників діяльності банків відносять наступні показники: загальні активи, резерви за активними операціями банків, високоліквідні активи, кореспондентські рахунки, що відкриті в інших банках, кредити надані клієнтам, кредити, що надані суб'єктам господарювання, кредити, що надані фізичним особам, вкладення в цінні папери та довгострокові інвестиції, ОВДП, частка ОВДП в загальних активах, власний капітал, зобов'язання, кошти суб'єктів господарювання, кошти фізичних осіб (з ощадними (депозитними) сертифікатами). Аналогічний підхід до формування основних показників має Національний банк України, проте доповнює його показниками рентабельності [26].

Згідно Консолідованого звіту банку проведемо аналіз основних фінансово-економічних показників діяльності АТ «Ощадбанк» за період 2020-2022 рр.

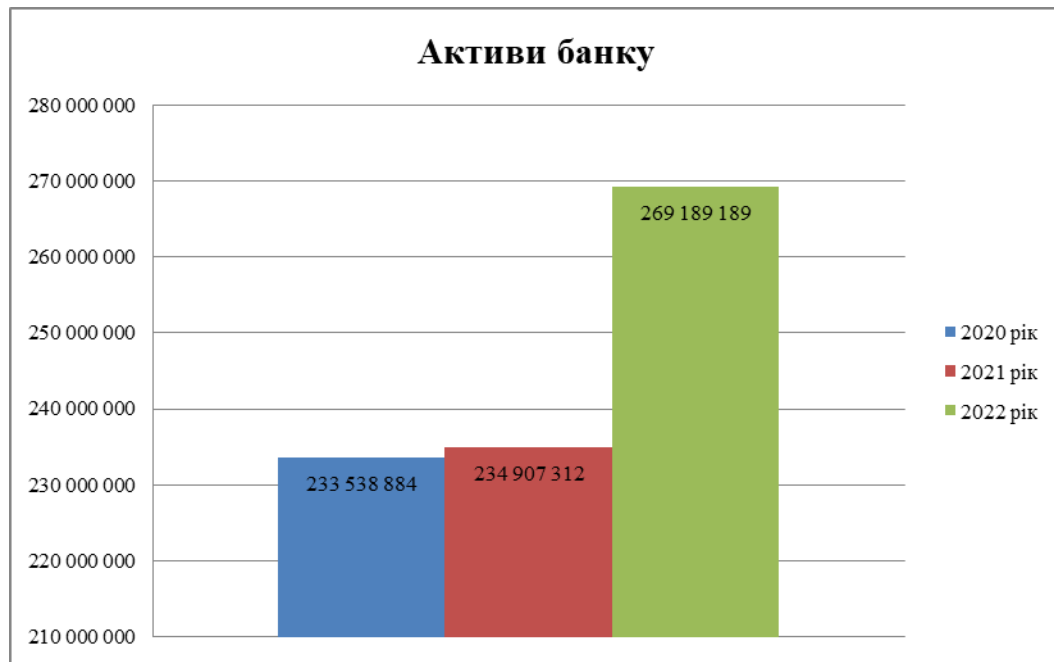
Таблиця 2.1

Фінансово-економічні показники банку

Показники	Од. вимір у	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Темп росту %	Приріст, %
Активи	тис.грн	233 538 884	234 907 312	269 189 189	115,27%	15,27%
Кредити, надані клієнтам	тис.грн	63 226 077	74 754 086	83 215 595	131,61%	31,61%
у т.ч. фізичним особам	тис.грн	8 914 977	13 620 493	11 474 646	128,71%	28,72%
Інвестиції в цінні папери	тис.грн	67 093 777	63 884 989	52 333 994	78%	-22%
Капітал банку	тис.грн	21 935 199	21 869 890	22 164 277	101,04%	1,04%
Статутний капітал	тис.грн	49 472 840	49 472 840	49 472 840	0%	0%
Зобов'язання банку	тис.грн	211 603 685	213 037 422	247 024 912	116,74%	16,74%
Кошти банків	тис.грн	5 823 982	7 608 283	543 326	9,33%	-90,67%
Кошти клієнтів	тис.грн.	186 167 805	191 452 783	233 940 324	125,66%	25,66%
Цінні папери власного боргу	тис.грн	3 301 166	17 732 798	26 764 055	810,75%	710,75%
Процентні доходи	тис.грн	16 572 911	19 226 697	17 911 665	108,08%	8,08%
Процентні витрати	тис.грн	11 138 783	8 203 040	7 475 018	67,11%	-32,89%
Комісійні доходи	тис.грн	8 036 532	9 784 229	9 385 228	116,78%	16,78%
Комісійні витрати	тис.грн	3 080 856	3 602 597	3 454 220	112,12%	12,12%
Чистий прибуток	тис.грн	2 776 323	1 055 378	639 803	2,3%	-76,96%
Дебіторська заборгованість	тис.грн	430 247	420 781	462 902	107,59%	7,59%
Кредиторська заборгованість	тис.грн	385 400	432 200	432 200	112,14%	12,14%

Примітка. Складено за даними фінансової звітності

Виходячи з таблиці 2.1 фінансово-економічних показників банку можна побачити, що обсяг загальних активів банку дещо збільшився. У 2020 році активи становили 233 538 884 тис. грн., та у 2022 році вони збільшились до 269 189 189 тис. грн. Це свідчить про зростання банку, збільшення його кредитного портфелю або інвестицій. Кредитний портфель банку за 2020-2022 роки збільшився на 31,61%, це свідчить про активну кредитну політику банку.

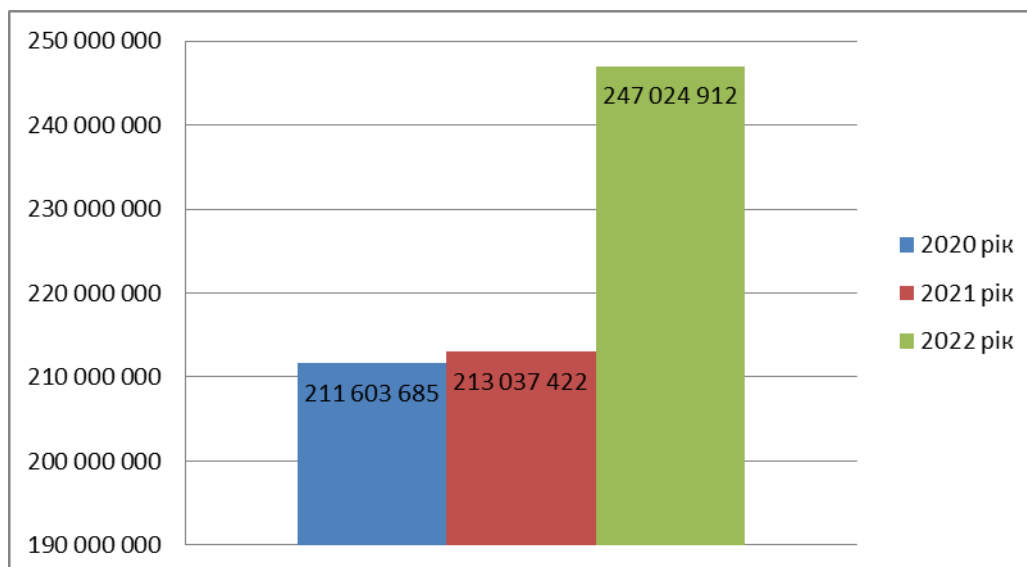
Примітка. Складено за даними фінансової звітності

Рис. 2.1. Вартість активів АТ «Ощадбанк» у 2020 – 2021 рр.

Інвестиції в цінні папери банку у 2020 році становили 67 093 777 тис. грн. та до 2022 року знизилась до 52 333 994 тис. грн., тобто знизилась на 22%. Причинами цього зниження може бути продаж інвестицій, знецінення інвестицій чи зміна інвестиційної політики.

Капітал банку протягом 2020-2022 років збільшився на 1,04%. Це свідчить про стабільність капіталу банку. Статутний капітал банку протягом цих років не змінювався.

Зобов'язання банку протягом 2020-2022 років зросли з 211 603 685 тис. грн. до 247 024 912 тис. грн. Це свідчить про активну кредитну політику банку та його прагнення до збільшення доходів.

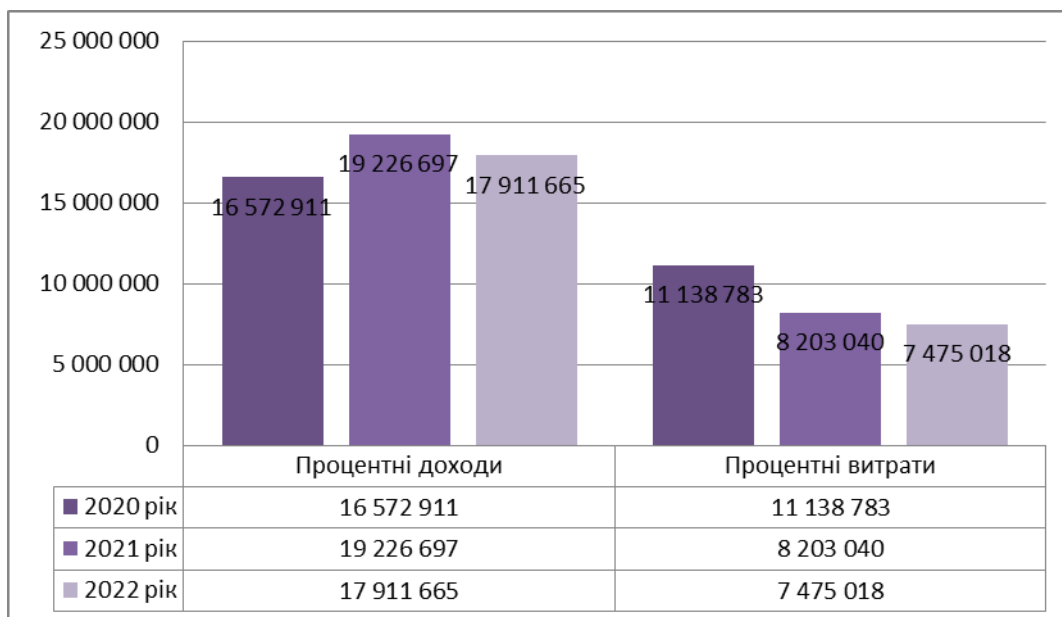
Примітка. Складено за даними фінансової звітності банку

Рис. 2.2. Вартість зобов'язань АТ «Ощадбанку» у 2020 – 2022 роках

Кошти банків у 2020 році склали 5 823 982 тис. грн., а у 2021 році збільшились до 7 608 283 тис. грн. У 2022 році кошти банків стрімко зменшились до 543 326 тис. грн., це є значним та потенційно небезпечним явищем. А от кошти клієнтів протягом 2020-2022 років збільшились на 25,66% з 186 167 805 тис. грн. до 233 940 324 тис. грн.

Цінні папери власного боргу у 2020 році склали 3 301 166 тис. грн. та до 2022 року збільшились до 26 764 055 тис. грн., це може свідчити, що банк вкладає кошти в облігації, акції та інші цінні папери з метою отримання прибутку.

Процентні доходи банку в період 2020-2022 років збільшився на 8,08%, це свідчить про те, що банк надав більше кредитів, що призвело до зростання процентних доходів. Процентні витрати знизились з 11 138 783 тис. грн. до 7 475 018 тис. грн., це може бути причиною зменшення залучення кредитів від інших банків або випуск облігацій.

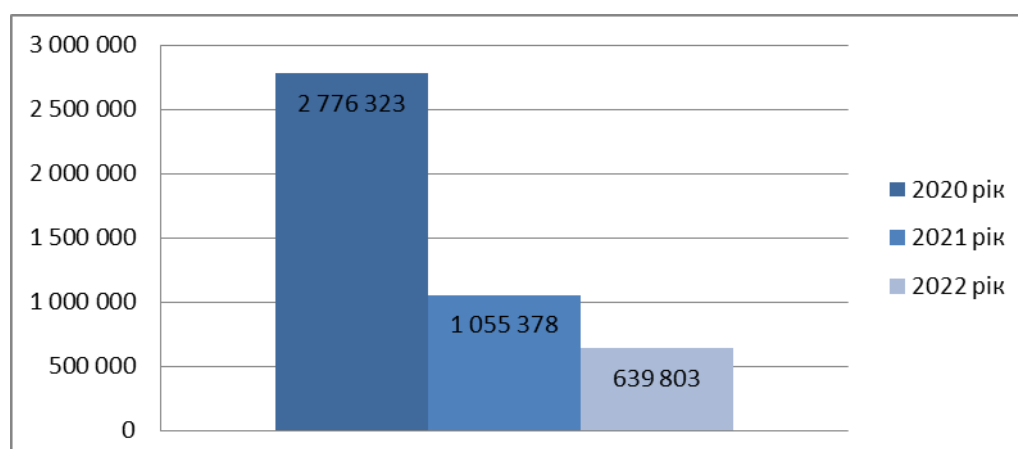

Примітка. Складено за даними фінансової звітності банку

Рис. 2.3. Процентні доходи та процентні витрати АТ «Ощадбанк» у 2020 – 2022 рр.

Комісійні доходи банку у період з 2020-2022 року збільшилися з 8 036 532 тис. грн. на 16,78%, це свідчить що банк збільшив обсяги розрахунково-касових операцій. Відповідно комісійні витрати збільшилися з 3 080 856 тис. грн. до 3 454 220 тис. грн.

Чистий прибуток банку протягом 2020-2022 років знизився на 76,96%. Це свідчить про збільшення процентних витрат, комісійних витрат, операційних витрат або інших витрат, які могли призвести до зменшення чистого прибутку.

Примітка. Складено за даними фінансової звітності банку

Рис. 2.4. Сума чистого прибутку АТ «Ощадбанк» у 2020 – 2022 рр.

Дебіторська заборгованість банку в період 2020-2022 років збільшилась на 7,59%, це може означати, що банк збільшив обсяги кредитування, залучив більше коштів. Кредиторська заборгованість збільшилася на 12,14%, це означає що банк має незначні проблеми з погашенням своїх зобов'язань.

Отже, проаналізувавши стан фінансово-економічних показників банку можна побачити неоднозначну динаміку його діяльності. З одного боку, активи та кредитний портфель банку зростають, що може свідчити про його активний розвиток. З іншого боку, спостерігається зниження інвестицій, коштів банків та чистого прибутку, що може бути свідченням певних проблем. Банку рекомендується ретельно аналізувати економічні показники, поведінку клієнтів та ризики, а також інвестувати в інновації та відповідальне ведення бізнесу.

Фінансова стійкість банку є важливим елементом аналізу банківської діяльності, даний аналіз показує достатність коштів банку відповідати за зобов'язаннями та забезпечувати прибутковість на належному рівні.

Проаналізуємо фінансову стійкість банку за такими показниками:

- коефіцієнт надійності;
- коефіцієнт фінансового важеля;
- коефіцієнт достатності капіталу

Таблиця 2.2

Розрахунок показників фінансової стійкості АТ «Ощадбанк»

Найменування	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Нормативне значення
Коефіцієнт надійності	0,1	0,1	0,09	>0,05
Коефіцієнт фінансового важеля	9,6	9,7	11,1	<20
Коефіцієнт достатності капіталу	0,09	0,09	0,08	>0,1

Примітка. Розраховано за даними фінансової звітності банку

У 2020 та 2021 роках значення коефіцієнта надійності знаходилося вище нормативного значення, що свідчить про те, що банк мав достатню ліквідність для виконання своїх зобов'язань перед кредиторами. У 2022 році значення коефіцієнта надійності знизилося до 0,09, але все ще залишалось вище нормативного значення.

Коефіцієнт фінансового важеля у 2022 році зріс до 11,1, що є досить високим значенням, хоча й не виходить за нормативну межу <20 . У попередні роки цей показник також був на високому рівні - 9,6-9,7. Це свідчить про значну залежність банку від залучених коштів.

Коефіцієнт достатності капіталу в 2022 році незначно знизився до 0,08 порівняно з 0,09 у 2020-2021 рр., проте залишається вище нормативного значення $>0,1$. Це вказує на прийнятний рівень капіталізації банку.

Загалом, аналіз коефіцієнтів фінансової стійкості показав, що АТ "Ощадбанк" протягом 2020-2022 років зберігав достатню ліквідність та капіталізацію. Водночас спостерігається тенденція до деякого погіршення показників надійності та зростання залежності від зовнішніх джерел фінансування.

Для підтримання фінансової стабільності банку в майбутньому рекомендується вживати заходів щодо зміцнення капітальної бази, оптимізації структури активів і пасивів, а також диверсифікації джерел залучення коштів з метою зниження ризиків.

2.2 Аналіз структури та динаміки формування інвестиційного портфелю АТ «Ощадбанк»

Інвестиції, що оцінюються за амортизованою вартістю, - це інвестиції в боргові цінні папери. Ці інвестиції тримаються з метою отримання доходу у вигляді фіксованих платежів, які включають як виплати основної суми боргу, так і процентні платежі на непогашену частину. Після первісного визнання такі інвестиції оцінюються за амортизованою вартістю, використовуючи метод ефективного відсотка. Це означає, що їх вартість періодично коригується з урахуванням зміни процентних ставок та очікуваних платежів. Важливо зазначити,

що інвестиції, що оцінюються за амортизованою вартістю, відображаються у фінансовій звітності за мінусом резервів під очікувані кредитні збитки. Це робиться для того, щоб відобразити можливий ризик того, що позичальник не зможе погасити борг.

Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, - це інвестиції в боргові цінні папери. Ці інвестиції тримаються з метою отримання доходу двома способами: через отримання фіксованих платежів, які включають як виплати основної суми боргу, так і процентні платежі на непогашену частину та через продаж цінних паперів на ринку.

Первісна оцінка таких інвестицій здійснюється за їх справедливою вартістю, тобто за ціною, за якою вони могли б бути продані на ринку на поточну дату. До цієї оцінки додаються витрати на проведення операції, пов'язані з придбанням цінних паперів. Важливо зазначити, що такі інвестиції не відображаються у статті про прибутки та збитки, а замість цього вони відображаються в іншому сукупному доході. Це робиться тому, що їх вартість може мінятися з часом залежно від умов на ринку.

Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, являють собою інвестиції в боргові цінні папери, які не відповідають критеріям щодо їх подальшої оцінки за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Витрати на операції з придбання таких інвестицій відображаються у консолідованому звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід на момент їх здійснення.

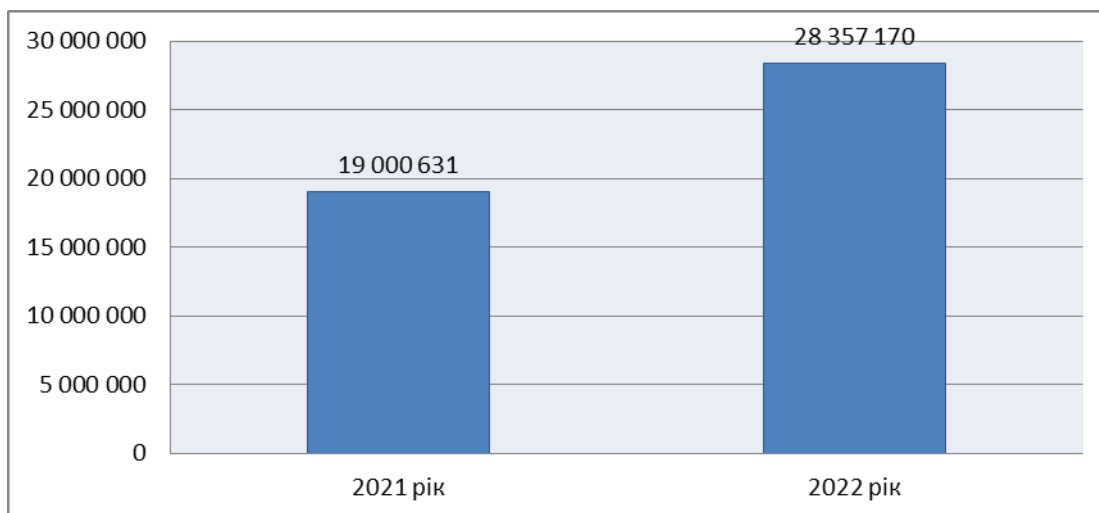
Проведемо аналіз структури активів АТ «Ощадбанк» за 2021-2022 рр.

Структура активів АТ «Ощадбанк»

Складові зобов'язань	01.01.2021 р.		01.01.2022р.		Відхилення		
	сума, тис. грн	питома вага, %	сума, тис. грн	питома вага, %	абсо- лютне, тис. грн	відносна, (темпера- тур.)%	відносна- струк- турна, %
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви банку в Національному банку	19 000 631	0,08%	28 357 170	0,11%	9 356 539	49,24%	37,5%
Кредити надані клієнтам	74 754 086	0,32%	83 215 595	0,31%	8 461 509	11,32%	-3,1%
Інвестиційна нерухомість	633 099	0,003%	626 789	0,002%	-6 310	-1%	-33,%
Основні засоби та нематеріальні активи	8 996 538	0,04%	8 627 706	0,03%	-368 832	-4,1%	-25%
Інші фінансові активи	420 881	0,002%	1 249 832	0,005%	828 951	196,96%	150%
Інші активи	2 012 753	0,009%	3 235 638	0,01%	1 222 885	60,76%	11,11%
Усього активів	234 907 312	100	269 189 189	100	x	X	X

Примітка. Складено за даними фінансової звітності банку

Проаналізувавши таблицю структури активів банку, можна побачити, що грошові кошти та їх еквіваленти збільшилися з 19 000 631 тис. грн. у 2021 році до 28 357 170 тис. грн. у 2022 році, що свідчить про покращення ліквідності підприємства. Кредити надані клієнтам за цей період збільшились на 8 461 509 тис. грн. або на 11,32%. Це може свідчити про активізацію економіки та підвищення споживчого попиту.

Примітка. Складено за даними фінансової звітності банку

Рис. 2.5. Динаміка грошових коштів та їх еквівалентів АТ «Ощадбанк».

Інвестиційна нерухомість в період 2021-2022 роки знизилась з 633 099 тис. грн. до 626 789 тис. грн. Основні засоби та нематеріальні активи також зменшились на 368 832 тис. грн. Інші фінансові активи значно зросли з 420 881 тис. грн. у 2021 році до 1 249 832 тис. грн. у 2022 році. Інші активи також зросли з 2 012 753 тис. грн. до 3 235 638 тис. грн. Сума всіх активів збільшилася з 234 907 312 тис. грн. у 2021 році до 269 189 189 тис. грн. у 2022 році. що вказує на зростання підприємства. Загалом, аналіз демонструє позитивну динаміку для більшості статей активів підприємства протягом року між двома датами.

Здійснивши аналіз даних у таблиці 2.3, можна запропонувати такі рекомендації для покращення структури активів підприємства:

1. Збільшити частку високоліквідних активів, таких як грошові кошти та їх еквіваленти. Незважаючи на їх зростання протягом аналізованого періоду, їхня питома вага залишається відносно невеликою - 11% на кінець періоду. Більша частка високоліквідних активів підвищить платоспроможність підприємства.

2. Переглянути політику управління кредитним портфелем з метою оптимізації співвідношення між ризиком та дохідністю кредитних операцій

3. Провести аналіз стану основних засобів та нематеріальних активів, визначити необхідність їх оновлення або модернізації для підвищення ефективності діяльності.

4. Ретельно проаналізувати інші фінансові та нефінансові активи на предмет їх ліквідності, ризику та економічної доцільності утримання.

5. Розглянути можливість диверсифікації активів шляхом інвестування у нові проєкти, активи або бізнес-напрямки з високим потенціалом росту та прибутковості.

Для того, щоб ефективно управляти портфелем цінних паперів, варто пам'ятати, що одним із показників такого управління є аналіз динаміки обсягів та структури інвестиційного портфеля. Проаналізуємо динаміку та структуру інвестиційної складової АТ «Ощадбанк» (таблиця 2.4).

Таблиця 2.4

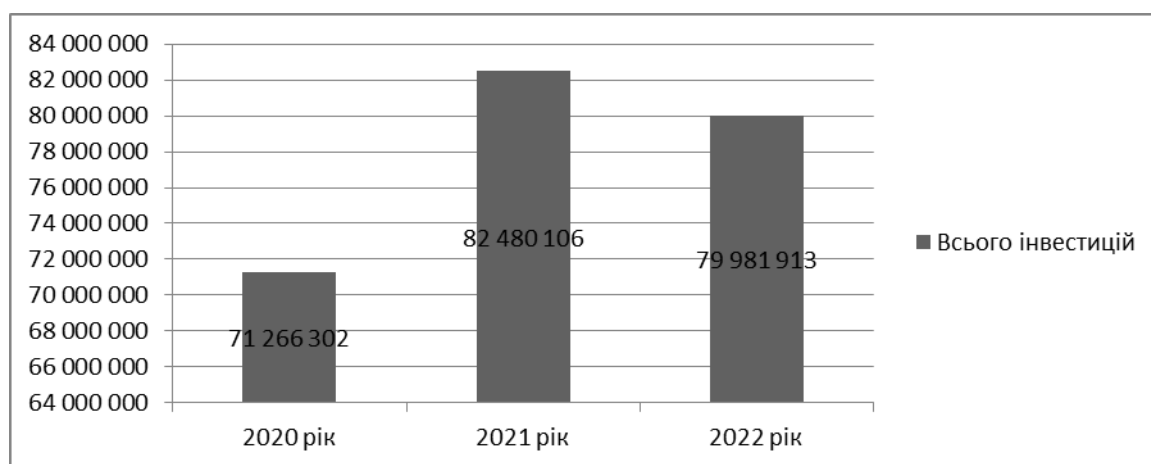
Динаміка інвестиційного портфелю АТ «Ощадбанк», тис. грн.

Інвестиції	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Відхилення 2022р. до 2020р	
				Абсолютне тис.грн.	Відносн е %
Короткострокові державні богові цінні папери	19 615 494	5 397 363	18 275 857	-1 339 637	-6,83%
Середньострокові державні боргові цінні папери	41 864 394	52 829 760	28 754 347	-13 110 047	-31,32%
Довгострокові державні боргові цінні папери	5 765 731	5 772 249	5 779 243	13 512	0,23%
Боргові зобов'язання НБУ	3 000 411	17 503 835	26 533 398	23 532 987	784,33%
Облігації, випущені підприємствами	41 945	41 439	40 863	-1 082	-2,58%
Облігації, випущені органами місцевого самоврядування	302 197	231 552	232 834	-69 363	-22,95%
Облігації, випущені Державною іпотечною установою	840 116	830 542	853 700	13 584	1,62%
Всього інвестицій	71 266 302	82 480 106	79 981 913	8 715 611	12,23%

Проаналізувавши динаміку інвестиційного портфелю банку, можна побачити, що короткострокові державні боргові папери зменшилися з 19 615 494

тис. до 18 275 857 тис., що на 6,83% менше. Це може свідчити про зменшення короткострокового боргового навантаження. Довгострокові державні боргові папери, навпаки, значно зросли з 41 864 394 тис. до 28 754 347 тис., або на 31,32%. Такий ріст може бути пов'язаний з рефінансуванням короткострокового боргу в довгостроковий.

Боргові зобов'язання НБУ стрімко зросли з 3 000 411 тис. до 26 533 398 тис., або на 784,33%. Це може вказувати на збільшення емісії облігацій внутрішньої державної позики. Облігації, випущені підприємствами, дещо зменшилися з 41 945 тис. до 40 863 тис., або на 2,58%. Облігації, випущені органами місцевого самоврядування, також скоротилися з 302 197 тис. до 232 834 тис., або на 22,95%. Державною іпотечною установою випущено облігацій на суму 853 700 тис., що на 1,62% більше, ніж у попередньому періоді. Загальний обсяг інвестицій зріс на 12,23% - з 71 266 302 тис. до 79 981 913 тис.

Примітка. Складено за даними фінансової звітності банку

Рис. 2.7. Зміна динаміки інвестицій у АТ «Ощадбанк» у 2020 – 2022 роках

Загалом, спостерігається тенденція до збільшення довгострокового боргу держави та НБУ, що може бути пов'язано з рефінансуванням короткострокових зобов'язань та залученням додаткових коштів для фінансування бюджетних витрат або підтримки фінансової системи. Водночас, зменшення короткострокових боргів може свідчити про зусилля з управління ризиками ліквідності.

2.3 Оцінка якості інвестиційного портфелю АТ «Ощадбанк»

Основою ефективної інвестиційної діяльності банку є наявність виваженої інвестиційної політики, яка дозволяє формувати портфель цінних паперів з достатньою дохідністю та мінімальним рівнем ризику.

Примітка. Побудовано за даними фінансової звітності банку

Рис. 2.8. Оцінка якості інвестиційного портфелю АТ «Ощадбанк»

Інвестиції, що оцінюються за амортизованою вартістю, являють собою інвестиції в боргові цінні папери, які утримуються з метою отримання стабільного доходу. Цей дохід генерується за рахунок фіксованих платежів, які включають: виплати основної суми боргу і процентні платежі. Оцінювання таких інвестицій здійснюється за допомогою методу ефективного відсотка. Це метод, який враховує зміну процентних ставок та очікуваних платежів протягом терміну дії інвестиції

Після первісного визнання ці інвестиції, оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективного відсотка. До інвестицій, які оцінюються за амортизованою вартістю, належать, наприклад, депозитні

сертифікати «овернайт». Це короткострокові депозити, які мають термін дії один день.

Овернайт – це процес, коли клієнт здійснює депозит на свій рахунок в банку після закриття робочого дня, і ці кошти використовуються для отримання прибутку або відсотків протягом ночі. Такий процес дозволяє збільшити дохід зі спрямуванням грошей на депозитний рахунок протягом короткого періоду часу.

Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, являють собою інвестиції в боргові цінні папери, які утримуються у рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом отримання договірних грошових потоків, які є виключно платежами у рахунок основної суми боргу та процентів на непогашену частину основної суми, так і шляхом продажу. Такі боргові цінні папери первісно визнаються за справедливою вартістю плюс витрати на проведення операції.

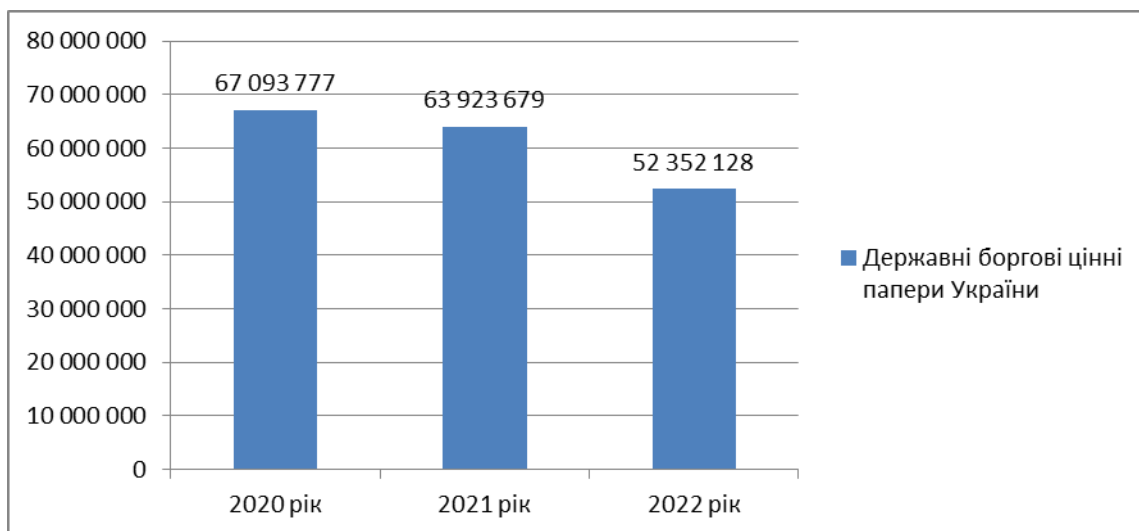
Надалі цінні папери оцінюються за справедливою вартістю з віднесенням результату переоцінки до іншого сукупного доходу, за винятком збитку від знецінення, прибутків або збитків від операцій з іноземною валютою та процентних доходів, нарахованих з використанням методу ефективного відсотка, що визнаються безпосередньо у консолідованому звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід. Під час продажу прибуток/(збиток), раніше відображений у капіталі, відображається у консолідованому звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід. При припиненні визнання інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, накопичені прибуток або збиток, раніше визнані у складі іншого сукупного доходу, перекласифіковується зі складу власного капіталу в прибуток або збиток.

Інвестиції, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, являють собою інвестиції в боргові цінні папери, які не відповідають критеріям щодо їх подальшої оцінки за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Витрати на операції з придбання таких інвестицій відображаються у консолідованому звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід на момент їх здійснення.

Структура портфеля цінних паперів АТ «Ощадбанк» в 2020-2022рр.

Найменування	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Відхилення			
				Абсолютне тис. грн		Відносне (темپ приросту) %	
				2022/20 21	2021/20 20	2022/20 21	2021/20 20
Державні боргові цінні папери України	67 093 777	63 923 679	52 352 128	- 11 571 551	- 3 170 098	-18,1%	-4,73
Корпоративні боргові інструменти	871 359	862 319	883 864	21 545	-9 040	2,5%	-1,04
Інші боргові інструменти	3 301 166	17 732 798	26 764 055	9 031 257	14 431 632	50,93%	437,17
Всього боргових цінних паперів	71 266 302	82 518 796	80 000 047	- 2 518 749	11 252 494	-3,05%	15,79

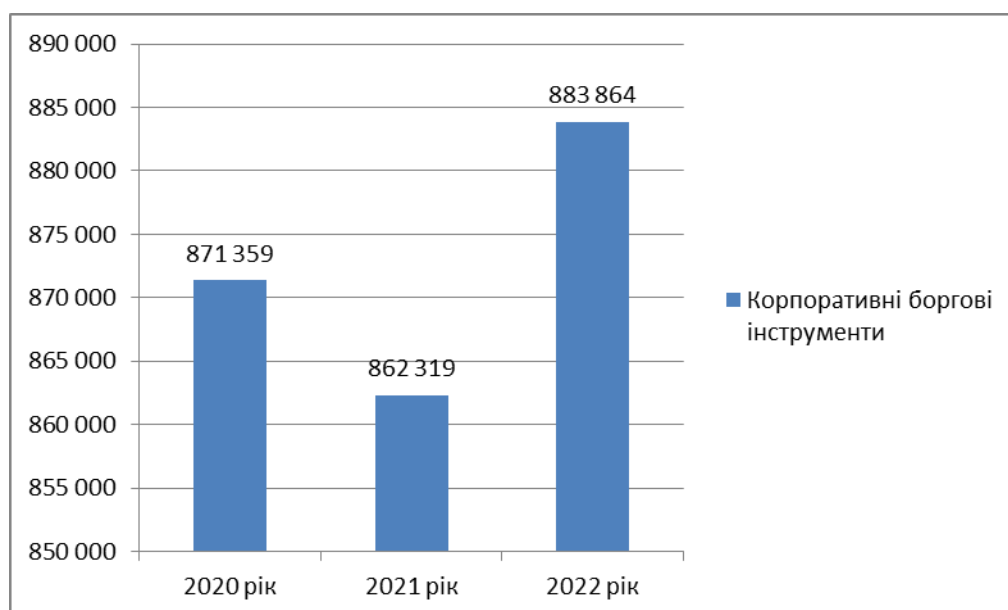
За даними в таблиці 2.5 можна проаналізувати структуру цінних паперів за 2020-2022рр. у АТ «Ощадбанк». Державні боргові цінні папери України протягом 2020-2022 років знижувались, у 2020 році вони склали 67 093 777 тис. грн. та у 2022 році зменшились до 52 352 128 тис. грн. або на 18,1%. Це може свідчити про зниження довіри банків до платоспроможності України та її здатності обслуговувати свій борг. Це може бути пов'язано також з погіршенням макроекономічної ситуації в країні, зростанням політичних ризиків або негативними подіями на міжнародному ринку.

Примітка. Складено за даними фінансової звітності банку

Рис. 2.8. Динаміка державних боргових цінних паперів України у АТ «Ощадбанк» за 2020-2022рр.

Корпоративні обігові інструменти у 2021 році зменшились на 9 040 тис. грн. та у 2022 році вони збільшились на 2,5 % і склали 883 864 тис. грн. Збільшення частки корпоративних облігацій у 2022 році може свідчити про зменшення ризик-апетиту банку. Це може бути пов'язано з погіршенням макроекономічної ситуації, зростанням політичних ризиків або негативними подіями на ринку.

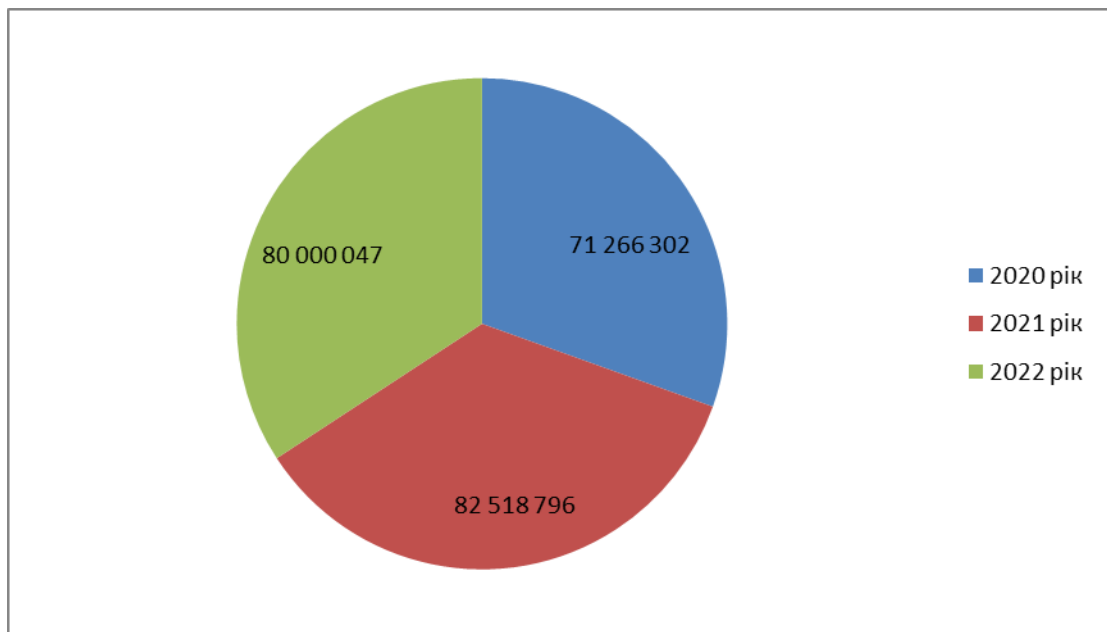

Примітка. Складено за даними фінансової звітності банку

Рис. 2.9. Динаміка корпоративних боргових інструментів у АТ «Ощадбанк» за 2020-2022 рр.

Інші боргові інструменти у 2020 році склали 3 301 166 тис. грн. до 2021 року вони значно збільшилися і склали 17 732 798 тис. грн. У 2022 році інші боргові інструменти збільшилися ще на 9 031 257 тис. грн і склали – 26 764 055 тис. грн. Збільшення частки інших боргових інструментів може бути пов'язано з зростанням попиту на ці інструменти з боку інвесторів, зниженням процентних ставок або покращенням кредитоспроможності емітентів. Наприклад, зниження процентних ставок може зробити інші боргові інструменти, такі як муніципальні облігації, більш привабливими для інвесторів, порівняно з корпоративними облігаціями.

Сума всіх боргових цінних паперів за період 2020-2022 рр. зменшилась на 3,05% . У 2022 році сума всіх боргових цінних паперів становить 80 000 047 тис. грн. Зменшення обсягу боргових цінних паперів в портфелі банку може бути наслідком зміни його інвестиційної стратегії, зниження попиту на ці інструменти, погашення боргів або технічних факторів.

Примітка. Складено за даними фінансової звітності банку

Рис. 2.10. Динаміка боргових цінних паперів АТ «Ощадбанк» за 2020-2022рр.

Для покращення показників банку рекомендується збільшити частку державних боргових цінних паперів України в портфелі може допомогти банку диверсифікувати свої інвестиції та знизити ризики. Державні боргові цінні папери України вважаються одними з найменш ризикованих активів на українському ринку, оскільки вони гарантуються державою. Крім того, інвестиції в державні

боргові цінні папери України можуть бути вигідними з точки зору доходності, адже вони пропонують стабільні процентні ставки.

Банку рекомендується провести ретельний аналіз свого портфеля корпоративних боргових інструментів та ідентифікувати активи, які несуть надмірні ризики або мають недостатню прибутковість. Банк може продати такі активи та інвестувати кошти в більш надійні та прибуткові корпоративні боргові інструменти. Також банк може диверсифікувати свій портфель корпоративних боргових інструментів, інвестуючи в облігації різних компаній з різних галузей економіки.

Банк може покращити свою роботу з кредитами, підвищуючи якість кредитного портфеля та знижуючи рівень простроченої заборгованості. Це можна зробити шляхом покращення процесів кредитування, підвищення кваліфікації кредитних спеціалістів та використання сучасних методів оцінки кредитоспроможності позичальників. Покращення роботи з кредитами допоможе банку знизити ризики та покращити свою фінансову стійкість.

Банку може бути корисно консультуватися з професійними інвестиційними консультантами, щоб отримати експертну допомогу та поради щодо покращення своїх інвестиційних показників. Консультанти можуть допомогти банку розробити ефективну інвестиційну стратегію, оптимізувати його портфель активів та знизити ризики.

РОЗДІЛ 3

СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ БАНКІВСЬКОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

3.1 Сучасні тенденції та проблеми банківського інвестування в Україні.

Інвестування є рушійною силою розвитку інвестиційного клімату в будь-якій країні. Важливим джерелом фінансування інвестиційних потреб економіки України є прямі іноземні інвестиції. Наразі існує потреба в дослідженні інвестиційної привабливості України та оптимізації механізмів залучення інвестицій на фоні швидкозмінного середовища та впливу війни.

Зараз ситуація в галузі банківських інвестицій свідчить про невелику активність у розвитку через різні причини, що впливають не лише на загальний рівень економіки країни, але й на загальний рівень розвитку банківської системи. Основні причини, через які банківські установи не проявляють зацікавленість у фінансуванні інвестиційних проектів, включають високі ризики, розбіжності термінів ресурсної бази та термінів реалізації інвестицій, а також недостатнє державне стимулювання для здійснення інвестиційної діяльності банківськими установами.

Банківське інвестування в Україні зазнає впливу різноманітних тенденцій та проблем, які визначають його ефективність та стійкість в умовах сучасного фінансового ринку. Основні аспекти, які потребують уваги, включають низькі процентні ставки, ризик кредитного портфеля, недостатню капіталізацію, нестабільну економічну ситуацію, регулятивні обмеження, конкуренцію з фінтех компаніями та необхідність впровадження нових технологій.

1. Низькі процентні ставки: Висока конкуренція на ринку призводить до зниження процентних ставок на вклади. Це змушує банки шукати альтернативні шляхи заробітку, що може призвести до більшого ризику.

2. Ризик кредитного портфеля: В Україні відзначається високий рівень неповернення кредитів, що призводить до зростання витрат на формування резервів і зниження прибутків банків.

3. Недостатня капіталізація: Багато банків в Україні мають недостатній рівень капіталу, що обмежує їх здатність розвиватися і залучати нові інвестиції.

4. Нестабільна економічна ситуація: Політична та економічна нестабільність може призвести до коливань на фінансових ринках, що ускладнює управління портфелем та збільшує ризик втрат.

5. Регулятивні обмеження: Неодноразові зміни в законодавстві та регулятивній політиці можуть вплинути на стратегії банківського інвестування та обмежити їхню діяльність.

6. Конкуренція з фінтех компаніями: Відкриття нових фінтех компаній, що надають альтернативні фінансові послуги, може підірвати позиції традиційних банків.

7. Необхідність впровадження нових технологій: Цифрова трансформація вимагає від банків великих інвестицій у розробку та впровадження нових технологій, що також може становити фінансове виклик.

Для вирішення цих проблем банки мають зосередитися на ефективному управлінні ризиками, пошуку нових джерел прибутку та постійній адаптації до змін на фінансовому ринку. Крім того, важливо забезпечувати довіру клієнтів та забезпечувати їхні інтереси в умовах зростаючої конкуренції на ринку фінансових послуг.

При здійсненні інвестиційної діяльності організація неминує стикається з проблемою вибору оптимального інвестиційного рішення. Ефективність такого вибору залежить від ретельного аналізу наступних факторів: вид інвестиції, вартість інвестиційного проекту, множинність доступних проектів, обмеженість фінансових ресурсів, ризик, пов'язаний з прийняттям інвестиційного рішення, бажаний рівень дохідності, перевіряючи його на адекватність за допомогою існуючих методів визначення ставки дисконтування та в цілому впливає на оцінку компанії або окремого виду бізнесу [1]. Підсумовуючи вищесказане варто

зазначити, що інвестиційна діяльність потребує вагомого багажу знань для вибору напрямів та форм інвестування.

Ретроспективний аналіз конкурентоспроможності підприємств дозволяє стверджувати, що інноваційний розвиток є основною передумовою економічного зростання, а управління інноваціями підприємств промисловості є основним завданням їх розвитку [2].

Таблиця 3.1

Динаміка прямих іноземних інвестицій в Україні з 2016–2022 рр. млн дол.

США

Рік	Прямі іноземні інвестиції в Україну	Прямі іноземні інвестиції з України	Сальдо
2016	3 810	16	3 794
2017	3 692	8	3 684
2018	4 445	-5	4 460
2019	5 860	648	5 212
2020	-864	82	-950
2021	6 687	-198	6 885
2022	-210	81	-291

Джерело: [3]

Аналізуючи прямі іноземні інвестиції в Україну за останні 6 років (2016–2022 рр.), ми можемо побачити, що найбільшими вони були в 2021 р. і склали 6 687 млн дол США. Це зумовлено тим що інвестори оголосили про здійснення 13 169 проєктів прямих іноземних інвестицій. У 2020 році спостерігаємо зменшення цього показника, що зумовлено негативним впливом пандемії у світі.

Потужне зростання відбулося з прямих іноземних інвестицій з України в 2019 та 2021 роках, це може бути наслідком стабілізації інвестиційного клімату в Україні. Варто відмітити, що найвищі покази та різке зростання прямих іноземних інвестицій відбулося саме перед пандемією та повномасштабною війною в Україні. Відповідно такі негативні події призвели до зменшення у наступних роках

прямі іноземні інвестиції на 6 728 дол. США у 2020 в порівнянні з попереднім роком на 6 897 дол. США у 2022 році в порівнянні з минулим роком.

Тенденція є спадною та негативно впливає на економіку України. Великі суми іноземних активів та реінвестицій були повернуті до інвесторів що до початку повномасштабної війни за проханням уряду іноземних країн.

Індекс інвестиційної привабливості розраховується щороку Європейською бізнес асоціацією. Цей індекс оцінюється за шкалою від 1 до 5 балів. За всю історію вимірювання Україна ніколи не отримувала вище 4 балів, а зазвичай показник знаходиться в межах 2,5-3 балів.

Це свідчить про середню інвестиційну привабливість країни та недостатню зацікавленість інвесторів. У 2020 році індекс впав на 0,5 бала, що було пов'язано з кризою, викликаною пандемією COVID-19, та, як наслідок, дезорієнтацією інвесторів.

Вже наступного року індекс зріс до 2,73 балів, що свідчить про розширення ринку інвестицій та загальне покращення світового іміджу України. Однак, військові дії на території України, що розпочалися в 2022 році, значно погіршили інвестиційний клімат країни. Це негативно вплинуло на всі сфери економіки, не лише на інвестиційну.

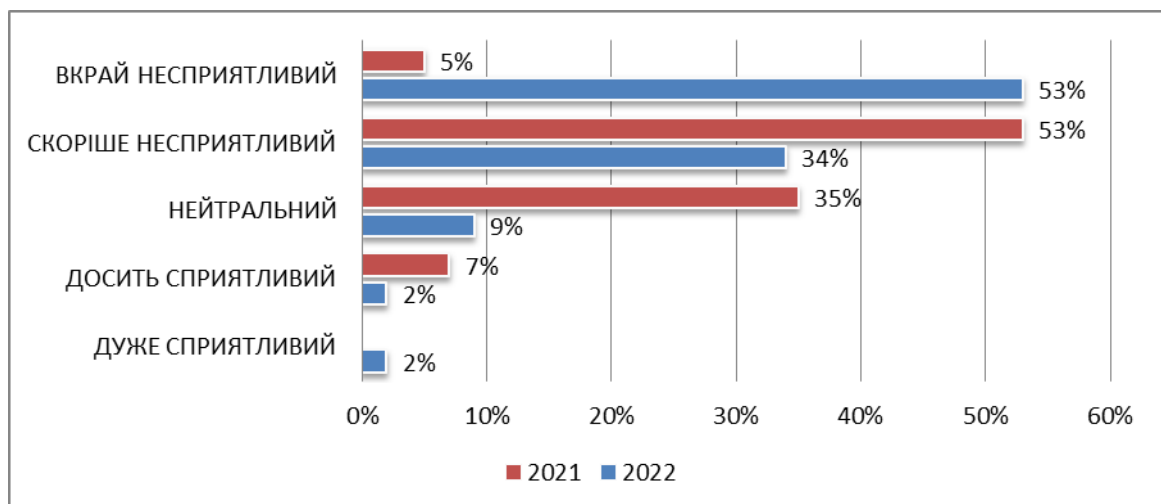

Рис. 3.2. Динаміка інвестиційного клімату в Україні [5]

Аналізуючи вище вказаний графік можна зрозуміти що наразі інвестиційний клімат в Україні вкрай несприятливий. Це зумовлено, безсумнівно, військовими

діями, що розпочалися в 2022 році. Варто зазначити, що у 2021 році ситуація була значно кращою. Тоді інвестиційний клімат оцінювався як "скоріше несприятливий", з показником 53%. Проте, на мою думку, цей відсоток не зовсім точно відображає реальну картину. Адже саме у 2021 році Україна зафіксувала найвищі за всю історію рівні доходів від інвестицій. Отже, можна стверджувати, що різке погіршення інвестиційного клімату в 2022 році є прямим наслідком війни. Це негативно впливає на всі сфери економіки, не лише на інвестиційну.

Повномасштабна війна стала новим фактором впливу на рівень ділової активності та інвестиційного середовища в Україні. Так, інтегральний показник Індексу інвестиційної привабливості України у першій половині 2022 року впав на пів пункту та склав 2,17 балів з 5-ти можливих. Це значення – найнижче з 2013 року. В минулому році індекс становив 2,73 балів. Для порівняння, під час активної фази пандемії Covid-19 Індекс знижувався до 2,4 балів, а за часів Євромайдану – до 1,8 балів, що досі є найнижчим значенням за увесь час проведення дослідження. Варто зазначити, що одразу після Революції гідності Індекс показав відчутний стрибок та подальше зростання, тож маємо надію на аналогічну динаміку по завершенню війни [4].

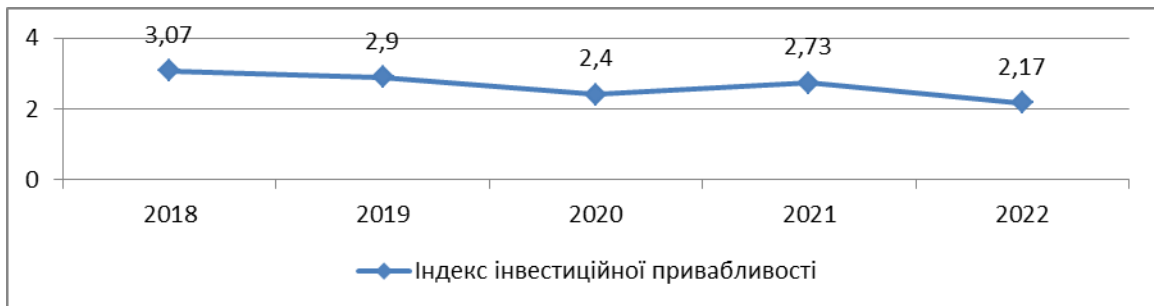

Рис. 3.1. Динаміка індексу інвестиційної привабливості [4]

Інвестування в сталий розвиток, що також відоме як імпакт-інвестування, це вкладання капіталу в компанії, організації та фонди з метою створення вимірюваного соціального та/або екологічного впливу разом із фінансовими вигодами. Імпакт-інвестори часто, але не обов'язково, інвестують у інноваційні бізнеси та підприємства в наступних секторах:

- сільське господарство;
- доступне житло;
- охорона здоров'я;

- енергетика;
- чисті технології;
- фінансові послуги для бідних [6].

Серед найбільш популярних напрямків інвестування продовжує залишатися нерухомість. При розгляді інвестицій у нерухомість можна врахувати такі варіанти: капіталовкладення на вторинному ринку, де ціни значно знизились порівняно з попереднім періодом; реальні інвестиції у створення будівельних підприємств, які відновлюватимуть ці об'єкти. Цей підхід може допомогти зберегти кошти та отримати економічні вигоди у майбутньому.

Досить важливим при виборі інструмента інвестування є аналіз ситуації на фінансовому ринку що зараз склалась і орієнтація на суспільне благо. Хоч багато іноземних інвесторів скоротили або й зовсім припинили свою діяльність в Україні, багато з них оптимістично налаштовані та планують відновити свою діяльність після завершення війни. [8].

Звичайно про перші роки після перемоги України ніхто нічого однозначно сказати не зможе, бо населення в цей час буде неспроможним купувати щось більше за найнеобхідніше. Для початку нам необхідно відновити економіку до того рівня, який був до війни, про що вже складаються спеціальні програми Офісом президента України та МБРР, МВФ та Світовий банк.

Під час війни лише ІТ-технології та стартапи залишаються секторами, які не зазнали серйозних втрат. Вони продовжують залишатися привабливими для активного інвестування через свою гнучкість у розташуванні та економічну вигідність. Загалом інвестори уникають розгляду проєктів для інвестування в Україні через нестабільну політичну та економічну ситуацію.

Хоча у країні і запроваджено воєнний стан і військова мобілізація, проведена релокація бізнесу й членів команди, ІТ-індустрія у першому кварталі 2022 року принесла державі рекордні 2 млрд доларів експортних надходжень. Це на 500 млн. доларів більше, ніж за відповідний період минулого мирного року. За даними Нацбанку, фактичний обсяг ІТ-експорту збільшився майже на 30%. До самого початку війни спостерігалось стрімке зростання ІТ-індустрії. І в лютому зафіксували найвищий показник експорту за всю історію вітчизняного ІТ-ринку –

839 млн доларів.[7] Такі показники є досить привабливими для іноземних інвесторів, тому вагомою тенденцією для інвестування під час воєнного стану залишатиметься напрям ІТ-технологій.

Отже, війна дуже негативно вплинула на інвестиційну сферу України. Більшість інвесторів відмовились продовжувати співпрацю з Україною через постійну територіальну небезпеку та невизначену економіко-політичну ситуацію. Але все ж Україна залишається привабливою для інвестицій, які безпосередньо стосуються ІТ-сектору та інноваційної діяльності. Також деякі інвестори цікавляться інституційною нерухомістю, як інструментом інвестування, бо це більш консервативний метод, який може бути досить доречним після завершення війни. Облігації внутрішньої державної позики поступово втрачають свою вартість для закордонних інвесторів, хоча це той інструмент, який допоможе зберегти свої кошти та гарантований до повернення державою.

3.2 Шляхи удосконалення інвестиційної діяльності банків.

Інвестиційна діяльність банків є однією з ключових складових їх стратегічного управління. Це процес розміщення фінансових ресурсів в різноманітних активах з метою забезпечення максимального прибутку при мінімізації ризиків. У цьому дослідженні розглядається шляхи удосконалення цього процесу з огляду на сучасні тенденції та виклики.

Одним із головних завдань банківського управління є розробка ефективної інвестиційної стратегії, яка відповідає б фінансовим цілям та ризиковим уподобанням банку. Дослідження включає аналіз методів формулювання стратегій та їх вплив на результативність банківських інвестицій.

У сучасних умовах глобалізації та постійних змін у фінансовому середовищі, питання ефективного управління та розвитку інвестиційної діяльності банків стає ключовим для забезпечення їх конкурентоспроможності та стійкості. Враховуючи широкий спектр ризиків та можливостей, що існують на фінансовому ринку, важливо розглянути різноманітні шляхи удосконалення інвестиційної стратегії

банків, спрямовані на оптимізацію їхньої діяльності та досягнення бажаних фінансових результатів.

Першим шляхом удосконалення інвестиційної діяльності банків є розширення інвестиційного портфеля. Банки повинні розвивати свої інвестиційні можливості, включаючи різноманітні активи, такі як акції, облігації, нерухомість, сировина та інші фінансові інструменти. Різновид інвестицій допомагає розподілити ризики та забезпечити стабільність доходів.

Другим важливим шляхом є використання передових технологій у фінансовому аналізі. Впровадження штучного інтелекту, машинного навчання та аналізу даних дозволяє банкам здійснювати більш точний аналіз ринків та прогнозувати тенденції, що допомагає управляти ризиками та вибирати найбільш прибуткові інвестиції.

Економічний розвиток кожної держави залежить не лише від ступеня розвитку новітніх технологій і техніки, ступеня та тенденцій розвитку реального сектору економіки, а й вирізняється ступенем розвитку банківської системи.

На даний момент в Україні найважливішим джерелом подальших економічних перетворень полишаються інвестиційні ресурси банків. Саме банківські установи, накопичують і перерозподіляють тимчасово вільні фінансові ресурси та зобов'язані стати ключовим учасником інвестиційного процесу в країні [1, с. 834].

Для формування інвестиційної політики банківським установам необхідно визначити пріоритети та розробити інвестиційні цілі; зробити вибір відповідних об'єктів інвестування; виявити дійсні джерела вкладень; прийняти інвестиційні рішення, які дають абсолютну і швидку віддачу на вкладений капітал. У процесі реалізації інвестиційної політики банків важливим аспектом є наявність довіри з боку учасників інвестиційного ринку. Банківські установи повинні забезпечувати прозорість перед своїми контрагентами. Варто відзначити, що для будь-якої фінансово-кредитної установи рівень доступу до інформації про її діяльність є суттєвим фактором для успішної та прибуткової діяльності в майбутньому.

Банківські установи повинні мати достатню кількість капіталу, щоб заручитися довірою з боку вкладників, інвесторів та кредиторів. У кризових

умовах саме капітал стає найбільш важливим джерелом для покриття збитків і відображає рівень надійності та ризиків, пов'язаних з банком.

З метою підвищення ефективності інвестиційної діяльності банків необхідно з боку держави вжити декілька заходів, спрямованих на підвищення дохідності та зниження ризикованості інвестиційної діяльності, а саме:

1. податкове заохочення банків, які кредитують пріоритетні інвестиційні напрями за пільговою ставкою;
2. часткове формування резервів для відшкодування можливих втрат за активними операціями, насамперед інвестиційними кредитами на пріоритетні цілі та вкладеннями в акції підприємств реального сектора економіки;
3. зменшення оподаткування прибутку банків, отриманого від довгострокових операцій з інвестиційного кредитування та довгострокових фінансових інвестицій;
4. організація державного страхування інвестиційних вкладень банків спрямованих підприємствам, діяльність яких пов'язана із значними ризиками;
5. надання державних гарантій банкам за інвестиціями, спрямованими у пріоритеті галузі економіки [6,с.29].

Диверсифікація ризиків також є ключовим аспектом удосконалення інвестиційної діяльності. Розподіл ризиків шляхом інвестування в різні географічні області, сектори економіки та класи активів допомагає зменшити вплив негативних подій на інвестиційний портфель. Крім того, для удосконалення інвестиційної діяльності важливо активно взаємодіяти з клієнтами, надавати їм індивідуально підібрані інвестиційні рішення та постійно вдосконалювати фінансову грамотність клієнтів. Навчання клієнтів основам інвестування та розуміння ризиків є ще одним ефективним шляхом покращення інвестиційної діяльності банків.

Установам слід застосовувати новітні методи керівництва інвестиційними ризиками, адже стратегічною ціллю діяльності банківської системи країни є забезпечення сталості її піднесення напрямом здобутку надійності, витримки до криз, підняття якості та результативності її роботи [2].

Сучасні банки повинні бути конкурентоспроможними з великим асортиментом інвестиційних продуктів, які будуть пристосовані до потреб різноманітних груп клієнтів.

Зміна умов здійснення інвестиційної діяльності банків вимагає постійного моніторингу їхньої інвестиційної політики, яка в момент складання не може повністю охопити весь комплекс змін, зумовлених впливом зовнішнього і внутрішнього середовища у майбутньому. Тому гнучкість і динамічність інвестиційної політики може бути досягнута шляхом коригування процесу управління інвестиціями, що передбачає об'єктивну оцінку прибутковості інвестицій та визначення можливості виходу із неприбуткових проектів [3, с. 13].

Загалом, удосконалення інвестиційної діяльності банків потребує комплексного підходу, який включає розширення інвестиційного портфеля, використання передових технологій, диверсифікацію ризиків, активну взаємодію з клієнтами та підвищення фінансової грамотності. Тільки такий підхід дозволить банкам ефективно управляти своїми інвестиціями та досягати стійкого фінансового успіху.

Додатковими шляхами удосконалення інвестиційної діяльності банків є розвиток інноваційних фінансових продуктів та дотримання регулятивних вимог.

Розробка нових інвестиційних продуктів є важливим аспектом для залучення нових клієнтів та розширення клієнтської бази. Це може включати створення ексклюзивних індексних фондів, структурованих продуктів та інших інноваційних рішень, які відповідають на зростаючі потреби та очікування клієнтів.

Дотримання регулятивних вимог є не менш важливим аспектом. Банки повинні дотримуватися всіх правил і стандартів, що регулюють інвестиційну діяльність, для забезпечення фінансової стійкості та захисту інтересів клієнтів та банку. Це включає в себе дотримання капіталовими вимогами, вимогами до резервування та звітності, а також дотримання етичних та корпоративних стандартів.

Важливо також зауважити, що інвестиційна діяльність банків повинна бути спрямована на досягнення не лише фінансового успіху, але й соціальної відповідальності. Банки повинні брати до уваги екологічні, соціальні та

корпоративні фактори при прийнятті інвестиційних рішень та сприяти сталому розвитку суспільства.

При розробці раціональної інвестиційної політики на кожній стадії кризи важливо враховувати зв'язок між рівнем небезпеки та потенційною вигодою. Це означає аналізувати цілі банківської установи як інвестора, очікувану прибутковість та терміни виконання проектів у контексті поточної кризи та стратегії відновлення фінансового сектору економіки країни.

Отже, шляхи удосконалення інвестиційної діяльності банків включають розвиток інноваційних продуктів, дотримання регулятивних вимог, активну взаємодію з клієнтами та спрямування на досягнення не лише фінансового, а й соціального успіху. Тільки враховуючи ці аспекти, банки зможуть ефективно управляти своїми інвестиціями та досягати стабільного розвитку в умовах постійної зміни та конкуренції на фінансовому ринку.

ВИСНОВКИ

Умовою успішного розвитку банків України є активна інвестиційна діяльність. Як правило, механізм реалізації інвестиційної діяльності тісно пов'язаний з інвестиційним процесом в сучасних умовах трансформації та розвитку економіки. Беручи участь саме в інвестиційному процесі, банки обслуговують рух коштів, які належать інвесторам-клієнтам та призначені для інвестування.

Управління інвестиційними портфелями банків є складним та важливим аспектом їхньої діяльності, який вимагає глибоких знань фінансових ринків, аналізу ризиків та вміння приймати ефективні фінансові рішення. Інвестиційний портфель представляє собою сукупність фінансових активів, що належать банку та інвестовані з метою отримання прибутку. Диверсифікація та розподіл активів у портфелі грають важливу роль у зменшенні ризиків та максимізації дохідності.

При формуванні інвестиційного портфеля ключовим пріоритетом є знаходження балансу між ризиком та очікуваною прибутковістю для інвестора. Управління портфелем - це динамічний процес, який передбачає постійний моніторинг активів та вчинення операцій з ними. Це може включати купівлю та продаж цінних паперів, нерухомості, інших фінансових інструментів та реальних активів. Метою активного управління портфелем є оптимізація його складу та структури.

Сутність інвестиційного портфелю банку полягає в управлінні фінансовими активами з метою забезпечення максимальної прибутковості при прийнятному рівні ризику. Принципи формування інвестиційного портфелю включають диверсифікацію, ліквідність, рентабельність та стабільність. Диверсифікація дозволяє зменшити ризики шляхом розподілу активів за різними класами інвестицій. Ліквідність забезпечує можливість швидко здійснити продаж активів у разі потреби. Рентабельність має зацікавленість у високому рівні прибутку, а стабільність — у зменшенні волатильності та збереженні капіталу. Ці принципи

сприяють збалансованому і ефективному управлінню інвестиційним портфелем банку.

Інвестиційна діяльність є невід'ємною складовою функціонування банків та відіграє ключову роль у забезпеченні їхньої фінансової стійкості, ліквідності та прибутковості. Здійснюючи інвестиції, банки акумулюють та розміщують тимчасово вільні грошові кошти в прибуткові активи, сприяючи перерозподілу інвестиційних ресурсів в економіці. Таким чином, належна організація інвестиційної діяльності банків з урахуванням концептуальних засад є критично важливою для підтримки фінансової стійкості окремих банків, а також розвитку та стабільного функціонування банківського сектору та економіки в цілому.

Портфель цінних паперів, який повністю відповідає цілям його формування як за типом, так і за складом включених в нього фінансових інструментів, являє собою збалансований інвестиційний портфель.

Належне впровадження комплексних методичних засад дозволить банку сформувати якісний та збалансований інвестиційний портфель, ефективно управляти ризиками, забезпечити належний рівень дохідності інвестицій та зміцнити свою конкурентоспроможність на ринку.

Оцінка фінансового стану суб'єктів господарювання передбачає вивчення та розрахунок комплексу показників, які відображають різні сторони діяльності банку та показують ефективність управлінських рішень. За результатами оцінки фінансового стану можна побачити проблемні сторони фінансової діяльності банку та розробити заходи щодо підвищення ліквідності, платоспроможності, прибутковості, фінансової стійкості, оцінити механізм виробництва та визначити перспективи його розвитку.

Проаналізувавши стан фінансово-економічних показників АТ «Ощадбанк» можна побачити неоднозначну динаміку його діяльності. З одного боку, активи та кредитний портфель банку зростають, що може свідчити про його активний розвиток. З іншого боку, спостерігається зниження інвестицій, коштів банків та чистого прибутку, що може бути свідченням певних проблем. Банку рекомендується ретельно аналізувати економічні показники, поведінку клієнтів та ризики, а також інвестувати в інновації та відповідальне ведення бізнесу.

Аналіз коефіцієнтів фінансової стійкості показав, що АТ «Ощадбанк» протягом 2020-2022 років зберігав достатню ліквідність та капіталізацію. Водночас спостерігається тенденція до деякого погіршення показників надійності та зростання залежності від зовнішніх джерел фінансування.

Для підтримання фінансової стабільності банку в майбутньому рекомендується вживати заходів щодо зміцнення капітальної бази, оптимізації структури активів і пасивів, а також диверсифікації джерел залучення коштів з метою зниження ризиків.

Загалом, аналізуючи динаміку інвестиційного портфелю АТ «Ощадбанк» спостерігається тенденція до збільшення довгострокового боргу держави та НБУ, що може бути пов'язано з рефінансуванням короткострокових зобов'язань та залученням додаткових коштів для фінансування бюджетних витрат або підтримки фінансової системи. Водночас, зменшення короткострокових боргів може свідчити про зусилля з управління ризиками ліквідності.

Основою ефективною інвестиційною діяльністю банку є наявність вираженої інвестиційної політики, яка дозволяє формувати портфель цінних паперів з достатньою дохідністю та мінімальним рівнем ризику.

Війна дуже негативно вплинула на інвестиційну сферу України. Більшість інвесторів відмовились продовжувати співпрацю з Україною через постійну територіальну небезпеку та невизначену економіко-політичну ситуацію. Але все ж Україна залишається привабливою для інвестицій, які безпосередньо стосуються ІТ-сектору та інноваційної діяльності.

Також деякі інвестори цікавляться інституційною нерухомістю, як інструментом інвестування, бо це більш консервативний метод, який може бути досить доречним після завершення війни. Облігації внутрішньої державної позики поступово втрачають свою вартість для закордонних інвесторів, хоча це той інструмент, який допоможе зберегти свої кошти та гарантований до повернення державою.

Шляхи удосконалення інвестиційної діяльності банків включають розвиток інноваційних продуктів, дотримання регулятивних вимог, активну взаємодію з клієнтами та спрямування на досягнення не лише фінансового, а й соціального

успіху. Тільки враховуючи ці аспекти, банки зможуть ефективно управляти своїми інвестиціями та досягати стабільного розвитку в умовах постійної зміни та конкуренції на фінансовому ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Банківська енциклопедія / Під ред. А. М. Мороза. К.: Ельтон, 1993. 328 с
2. Арбузов , С. Г. Банківська енциклопедія : енциклопедія / С.Г. Арбузов , Ю.В. Колобов, В.І. Міщенко, С.В. Науменкова. К.: ЦНД НБУ. Знання, 2011. 504 с..
3. Береславська О. І. Діяльність банків на ринку цінних паперів України. Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України, 2016. № 2. С. 21-30.
4. Дмитревич Д. М., Русіна Ю. О. Інвестиційна діяльність комерційних банків в умовах повномасштабного військового вторгнення. *Домінанти соціально-економічного розвитку України у нових реаліях, 2023.* – С. 234-235.
5. Вовчак О. Д., Руцишин Н. М. Кредит і банківська справа: підручник / О. Д. Вовчак, Н. М. Руцишин. Київ : Знання, 2008. 564 с.
6. Ганзюк С.М., Галаганов В.О. Інвестиційна активність в умовах нестабільності української економіки. *Молодий вчений.* 2017. № 10. С. 833-838.
7. Гетьман О. М. Інвестиційні стратегії комерційних банків України: Автореф. дис. канд. екон. наук: 08.04.01 «Фінанси, гроші і кредит» / О. М. Гетьман. Тернопіль, 2004. 22 с.
8. Данілов О. Д., Івашина Г. М., Чумаченко О. Г. Інвестування: [навч. посіб.]. Ірпінь, 2001. 377с.
9. Сачук С.В. Механізм управління інвестиційним портфелем банку. *Актуальні проблеми ефективного соціально-економічного розвитку України: пошук молодих. 2023. Вип.170. 426 С.* – С. 311-321.. 2015. № 1(6). С. 14– 17.
10. Економічний словник-довідник / За ред. С. В. Мочерного. – К.: Феліна, 1995. – 368 с.
11. Житар М. О., Ананьєва Ю.В. Державна політика регулювання та стимулювання інвестиційної діяльності банків України. *Науковий вісник Ужгородського Університету.* 2019. № 1 (53). С. 163- 167. DOI: [https://doi.org/10.24144/2409-6857.2019.1\(53\).163-167](https://doi.org/10.24144/2409-6857.2019.1(53).163-167).

12. Івахненко І. С. Інвестиційна діяльність в Україні: сучасний стан та можливості її активізації. *Інвестиції: практика та досвід*. 2010. № 2.
13. Капран В. І. Кривченко М. С, Коваленко О. К, Омельченко С.І. К 20 Банківські операції. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 208 с
14. Ларікова Т.В. Особливості розрахунку інтегральної оцінки фінансового стану суб'єктів господарювання. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2014. Випуск 6. Частина 1. С. 228-233.
15. Ляхова О. О., Шокало Т. П. Кредитно-інвестиційний портфель банків та його вплив на фінансування інвестиційних проектів в Україні. *Економічний часопис. XXI. Гроші, фінанси і кредит*, 2011. № 5-6. С. 58- 61
16. Матвійчук А. В. Оптимізаційне управління структурою портфеля цінних паперів / дис. ... канд. екон. наук: 08.03.02. Вінницький держ. технічний унт. – Вінниця, 2002. 220 с.
17. Онищенко Ю.І., Іванов М.В. Інвестиційна діяльність банків України: законодавче забезпечення та перспективи розвитку. *Приазовський економічний вісник*. 2021. Випуск 6 (29). DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2021-6-15>
18. Фінансовий менеджмент у банку. Навч. посіб./Журавльова Т.О., Макаренко Ю.П., Турова Л.Л., Сірко А.Ю. Дніпро: Пороги, 2021. 360 с
19. Онікієнко С.В. Інвестиційна діяльність банків в економічному контексті. *Економіка: теорія та практика*. 2015. № 2. С. 12-18.
20. Основні показники діяльності банків України. Сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.
21. Офіційний сайт АТ «Ощадбанк»/ URL: <https://www.oschadbank.ua>
22. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/gdn/dvn/arh_dvn2001.html
23. Статистика Національного банку України. Офіційний Сайт НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statisti>
24. Пасивне і активне управління інвестиційним портфелем доданки успіху. URL:

<http://fic.kiev.ua/pasyvne'i'aktyvne'upravlinnyainvestycijnym'portfelem'dodanky'usrixu.html>.

25. Печенко О. О. Теоретичні підходи до визначення сутності інвестиційної політики банку. Вісник Університету банківської справи Національного банку України. 2010. № 2. С. 71-75.

26. Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями. Постанова Правління Національного Банку України 30.06.2016 № 351. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16#Text>.

27. Пшик Б.І., Печенко О.О. Актуальні проблеми розвитку банківської інвестиційної діяльності в Україні. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*, 2014. Вип. 2. С. 24-32

28. Реверчук С. К. Управління і регулювання банківською інвестиційною діяльністю: монографія/ С. К. Реверчук, Л. Г. Кльоба, М. Б. Паласевич. – Львів: Тріада плюс, 2007. – 351 с.

29. Сачук С.В. Механізм управління інвестиційним портфелем банку. *Актуальні проблеми ефективного соціально-економічного розвитку України: пошук молодих*. 2023. Вип.170. 426 С. – С. 311-321. URL: file:///C:/Users/HP%20840G6/Pictures/zb15_170.pdf

30. Сучасні можливості використання інформаційних технологій у банківській та страховій справі. URL: <http://www.refine.org.ua/pageid-4138-1.html>

ДОДАТКИ

Додаток А

Фінансова звітність АТ «Ощадбанк» за 2021 рік

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ І ЗБИТКИ ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(у тисячах гривень)

	Примітки	За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року (перераховано*)
Процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	5	17 809 587	15 099 630
Процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	5	3 542 954	3 367 312
Процентні витрати	5	(7 989 345)	(10 476 135)
Чистий процентний дохід		13 363 196	7 990 807
(Формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти	29	(1 838 786)	(1 559 903)
Чистий процентний дохід після (формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти		11 524 410	6 430 904
Комісійні доходи	6	9 802 378	8 043 794
Комісійні витрати	6	(3 597 784)	(3 080 856)
Операції з іноземною валютою, нетто		199 216	116 749
Чистий прибуток/(збиток) від переоцінки іноземної валюти		682 879	(2 868 733)
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими інструментами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	7	(5 330 992)	6 302 082
(Формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за іншими фінансовими активами і гарантіями		(233 938)	(88 888)
(Формування)/розформування резерву під збитки від знецінення нефінансових активів		(9 140)	25 649
Доходи/(витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		9 300	(126 246)
Чистий прибуток від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		2 351	2 363
Чистий прибуток/(збиток) від модифікації фінансових активів	29	(748 303)	(1 153 822)
Інші прибутки/(збитки)		348 072	291 300
Чистий непроцентний дохід		1 124 039	7 463 392

Операційні доходи		<u>12 648 449</u>	<u>13 894 296</u>
Витрати на виплати працівникам	8	(6 313 172)	(6 004 433)
Амортизаційні витрати	8	(1 861 325)	(1 675 247)
Збиток від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	8	–	(175 669)
Інші адміністративні та операційні витрати	8	<u>(3 422 073)</u>	<u>(3 317 230)</u>
Прибуток від операційної діяльності		<u>1 051 879</u>	<u>2 721 717</u>
Прибуток/(збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою Собівартістю		–	10 721
Прибуток до оподаткування		<u>1 051 879</u>	<u>2 732 438</u>
Відшкодування з податку на прибуток	9	<u>2 338</u>	<u>43 933</u>
Чистий прибуток за рік		<u><u>1 054 217</u></u>	<u><u>2 776 371</u></u>
Відноситься до:			
Акціонера Банку		1 054 540	2 776 334
Неконтрольованої частки участі		(323)	37

Примітки на сторінках 8-122 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ І ЗБИТКИ ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

Примітки	За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року (перераховано*)
Чистий прибуток за рік	1 054 217	2 776 371
Інші сукупні доходи/(витрати)		
<i>Статті, які в подальшому не будуть рекласифіковані у склад прибутків та збитків</i>		
Чистий прибуток/(збиток) від переоцінки акцій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	(2 779)	168 042
Чиста зміна резерву переоцінки майна за вирахуванням ефекту відстроченого податку на прибуток	(2 038)	(201 281)
<i>Статті, які в подальшому будуть рекласифіковані у склад прибутків та збитків, після оподаткування</i>		
Курсові різниці від перерахунку іноземного підрозділу	(114)	522
Чиста зміна справедливої вартості інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід за вирахуванням ефекту відстроченого податку на прибуток	(286 749)	(211 566)
Чиста сума резерву переоцінки інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, перекласифікована в прибутки і збитки	3 776	1 379
Інші сукупні доходи/(витрати) за рік	(287 904)	(242 904)
Всього сукупний дохід за рік	766 313	2 533 467
Відноситься до:		
Акціонера Банку	766 636	2 533 430
Неконтрольованої частки участі	(323)	37

* Певні суми, показані тут, не відповідають фінансовій звітності за 2020 рік і відображають здійснені перекласифікації, див. Примітку 3.

Від імені Правління:

С.В. Наумов
Голова Правління

1 серпня 2022 року

Г.С. Костенко
Головний бухгалтер

1 серпня 2022 року

Виконавці: Рибалка О.В., 537-47-75, Заднепровський К.Г., 537-47-84

Примітки на сторінках 8-122 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН СТАНOM НА 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

	Примітки	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року (перераховано*)	1 січня 2020 року (перераховано*)
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	11	19 001 319	26 553 199	56 803 112
Кошти в банках		–	–	40 681
Кредити, надані клієнтам	12	74 754 086	63 226 077	65 168 344
Інвестиції	13	128 686 039	130 251 541	113 616 183
Інвестиційна нерухомість	14	633 099	633 526	809 070
Основні засоби	15	6 947 115	7 913 375	8 553 607
Нематеріальні активи	15	2 049 509	1 812 070	1 394 495
Передплата з податку на прибуток		417 175	275 237	270 256
Інші фінансові активи	16	468 886	476 602	265 409
Інші нефінансові активи	16	2 014 206	2 458 270	2 223 588
Всього активів		234 971 434	233 599 897	249 144 745
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ				
Зобов'язання:				
Кошти банків	17	7 608 283	5 823 982	58 040
Рахунки клієнтів	18	191 452 639	186 165 452	202 142 934
Випущені єврооблігації	19	7 908 096	11 744 616	18 303 877
Інші запозичені кошти	20	2 818 312	4 452 649	4 430 083
Забезпечення	21	829 107	634 094	526 697
Інші фінансові зобов'язання	21	534 499	512 606	562 740
Інші нефінансові зобов'язання	21	880 297	802 298	717 668
Відстрочені зобов'язання з податку на прибуток	9	173 704	233 833	369 794
Субординований борг	22	878 960	1 276 240	2 462 640
Всього зобов'язань		213 083 897	211 645 770	229 574 473
Власний капітал:				
Акціонерний капітал	23	49 724 980	49 724 980	49 724 980
Резерв переоцінки будівель		1 564 504	1 572 968	1 817 194
Резерв переоцінки за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		146 089	429 062	639 249
Резерв переоцінки інвестицій в інструменти капіталу, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		544 219	546 998	378 956
Кумулятивна сума курсових різниць		1 469	1 583	1 061
Непокритий збиток		(30 106 919)	(30 334 988)	(33 004 661)
Всього власного капіталу, що відноситься до акціонера Банку		21 874 342	21 940 603	19 556 779
Неконтрольована частка участі		13 195	13 524	13 493
Всього власного капіталу		21 887 537	21 954 127	19 570 272
Всього зобов'язань і власного капіталу		234 971 434	233 599 897	249 144 745

* Деякі суми, показані тут, не відповідають фінансовій звітності за 2020 рік і відображають здійснені перекласифікації, див. Примітку 3.

Від імені Правління:

С.В. Наумов
Голова Правління
1 серпня 2022 року

Г.С. Костенко
Головний бухгалтер
1 серпня 2022 року

Виконавці: Рибалка О.В., 537-47-75, Заднепровський К.Г., 537-47-84

Примітки на сторінках 8-122 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ

ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(у тисячах гривень)

Примітки	Акціонерний капітал	Резерв переоцінки будівель	Резерв переоцінки за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		Резерв переоцінки інвестицій в інструменти капіталу, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Кумулятивна сума курсових різниць	Непокритий збиток	Всього капіталу, що відноситься до акціонера Банку	Неконтрольована частка участі	Всього власного капіталу (перераховано:)
			Резерв переоцінки за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Резерв переоцінки за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід						
1 січня 2020 року	49 724 980	1 817 194	639 249	378 956	1 061	(33 004 661)	19 556 779	13 493	19 570 272	
Прибуток за рік	-	-	-	-	-	2 776 334	2 776 334	37	2 776 371	
Інший сукупний дохід за рік, за вирахуванням податку на прибуток	-	(201 281)	(210 187)	168 042	522	-	(242 904)	-	(242 904)	
Всього сукупних доходів/(витрат) за рік	-	(201 281)	(210 187)	168 042	522	2 776 334	2 533 430	37	2 533 467	
Виплата частки прибутку на основі фінансового результату року	-	-	-	-	-	(76 548)	(76 548)	(6)	(76 554)	
Інші коригування	-	-	-	-	-	(73 058)	(73 058)	-	(73 058)	
Вибуття резерву переоцінки будівель	-	(42 945)	-	-	-	42 945	-	-	-	
31 грудня 2020 року	49 724 980	1 572 968	429 062	546 998	1 583	(30 334 988)	21 940 603	13 524	21 954 127	
1 січня 2021 року	49 724 980	1 572 968	429 062	546 998	1 583	(30 334 988)	21 940 603	13 524	21 954 127	
Прибуток за рік	-	-	-	-	-	1 054 540	1 054 540	(323)	1 054 217	
Інший сукупний дохід за рік, за вирахуванням податку на прибуток	-	(2 038)	(282 973)	(2 779)	(114)	-	(287 904)	-	(287 904)	
Всього сукупних доходів/(витрат) за рік	-	(2 038)	(282 973)	(2 779)	(114)	1 054 540	766 636	(323)	766 313	
Виплата частки прибутку на основі фінансового результату року	-	-	-	-	-	(832 897)	(832 897)	(6)	(832 903)	
Інші коригування	-	(6 426)	-	-	-	6 426	-	-	-	
Вибуття резерву переоцінки будівель	-	(564 504)	146 089	544 219	1 469	(30 106 919)	21 874 342	13 195	21 887 537	

Відповідно до статті 23 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», не відповідають фінансовій звітності за 2020 рік і відображають здійснені перекласифікації, див. Примітку 3.

Певні суми округлені тут, не відповідають фінансовій звітності за 2020 рік і відображають здійснені перекласифікації, див. Примітку 3.

Від імені Правління:

С.В. Наумов
Голова Правління
1 серпня 2022 року

Г.С. Костенко
Головний бухгалтер
1 серпня 2022 року

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

	Примітки	За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року (перераховано*)
Рух грошових коштів від операційної діяльності			
Проценти отримані		19 231 206	16 578 102
Проценти сплачені		(8 207 820)	(11 138 996)
Комісійні доходи отримані		9 784 212	8 036 513
Комісійні витрати сплачені		(3 597 784)	(3 080 856)
Операції з іноземною валютою		199 216	116 749
Операції з похідними фінансовими інструментами, що оцінюються за справедливою вартістю з переоцінкою через прибуток або збиток		2 564	(767)
Інші операційні доходи отримані		195 710	126 962
Витрати на утримання персоналу сплачені		(6 248 963)	(5 934 368)
Операційні витрати сплачені		(3 426 669)	(3 611 646)
Рух грошових коштів від операційної діяльності до змін в операційних активах та зобов'язаннях		7 931 672	1 091 693
<i>Зміни в операційних активах та зобов'язаннях</i>			
<i>Зменшення/(збільшення) операційних активів:</i>			
Кошти в банках		-	40 677
Кредити, надані клієнтам		(14 467 349)	5 127 393
Інші активи:			
Інші фінансові активи		(10 980)	93 062
Інші нефінансові активи		709 683	370 893
<i>Збільшення/(зменшення) операційних зобов'язань:</i>			
Кошти банків		1 798 477	5 754 279
Рахунки клієнтів		9 116 475	(33 286 460)
Інші зобов'язання:			
Інші фінансові зобов'язання		61 381	149 202
Інші нефінансові зобов'язання		43 302	(23 265)
Чисте надходження/(вибуття) грошових коштів від операційної діяльності до сплати податку на прибуток		5 182 661	(20 682 526)
Податок на прибуток (сплачений)/відшкодований		(141 956)	(10 180)
Чисте надходження/(вибуття) грошових коштів від операційної діяльності		5 040 705	(20 692 706)
Рух грошових коштів від інвестиційної діяльності			
Придбання інвестицій		(2 472 948 491)	(736 558 292)
Надходження від реалізації та погашення інвестицій		2 468 625 578	732 456 000
Придбання основних засобів		(547 486)	(754 063)
Надходження від продажу основних засобів		25 519	2 693
Придбання нематеріальних активів		(533 695)	(541 547)
Чисте надходження/(вибуття) грошових коштів від інвестиційної діяльності		(5 378 575)	(5 395 209)
Рух грошових коштів від фінансової діяльності			
Виплата частки прибутку на основі фінансового результату року	23	(832 903)	(76 554)
Погашення випущених єврооблігацій	19	(3 265 654)	(9 309 597)
Погашення інших запозичених коштів	20	(1 221 165)	(1 098 849)
Погашення субординованого боргу	22	(345 470)	(1 368 599)
Погашення зобов'язань за договорами оренди	21	(197 119)	(171 251)
Чисте надходження/(вибуття) грошових коштів від фінансової діяльності		(5 862 311)	(12 024 850)

Примітки на сторінках 8-122 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ»

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ (ПРОДОВЖЕННЯ) ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ (у тисячах гривень)

	Примітки	За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року (перераховано*)
Вплив зміни валютних курсів на залишок грошових коштів та їх еквівалентів		(1 354 303)	7 812 319
Вплив очікуваних кредитних збитків на грошові кошти та їх еквіваленти		2 604	50 532
Чисте збільшення/(зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		(7 551 880)	(30 249 914)
Грошові кошти та їх еквіваленти, на початок року		26 553 199	56 803 113
Грошові кошти та їх еквіваленти, на кінець року	11	19 001 319	26 553 199

* Певні суми, показані тут, не відповідають фінансовій звітності за 2020 рік і відображають здійснені перекласифікації, див. Примітку 3.

Від імені Правління:

Г.С. Костенко
Головний бухгалтер

1 серпня 2022 року

Додаток Б
Фінансова звітність АТ «Ощадбанк» за 2022 рік

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ"

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ ТА ЗБИТКИ ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ
(у тисячах гривень)

	Примітки	За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року
Процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю та за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	5	18 981 901	17 809 587
Процентні доходи за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	5	3 566 906	3 542 954
Процентні витрати	5	(7 564 688)	(7 989 345)
Чистий процентний дохід		14 984 119	13 363 196
(Формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти	29	(11 039 456)	(1 838 786)
Чистий процентний дохід після (формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за активами, за якими нараховуються проценти		3 944 663	11 524 410
Комісійні доходи	6	9 386 584	9 802 378
Комісійні витрати	6	(3 447 839)	(3 597 784)
Операції з іноземною валютою, нетто		1 234 118	199 216
Чистий (збиток)/прибуток від переоцінки іноземної валюти		(3 588 937)	682 879
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими інструментами, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	7	8 321 816	(5 330 992)
(Формування)/розформування резерву під очікувані кредитні збитки за іншими фінансовими активами і гарантіями	29	(304 573)	(233 938)
(Формування)/розформування резерву під збитки від знецінення нефінансових активів		(3 048)	(9 140)
Доходи/(витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(3 321)	9 300
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		903	2 351
Інші доходи		547 691	370 291
Інші витрати		(245 316)	(22 219)
Чистий прибуток/(збиток) від модифікації фінансових активів	29	(603 165)	(748 303)
Чистий непроцентний дохід		11 294 913	1 124 039
Операційні доходи		15 239 576	12 648 449
Витрати на виплати працівникам	8	(8 145 471)	(6 313 172)
Амортизаційні витрати	8	(1 833 746)	(1 861 325)
Інші адміністративні та операційні витрати	8	(4 628 921)	(3 422 073)
Прибуток від операційної діяльності		631 438	1 051 879
Прибуток/(збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		4 547	-
Прибуток до оподаткування		635 985	1 051 879
Відшкодування з податку на прибуток	9	2 357	2 338
Чистий прибуток за рік		638 342	1 054 217
Чистий прибуток за рік, що відноситься до:			
Акціонера Банку		638 754	1 054 540
Неконтрольованої частки участі		(412)	(323)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ"

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ ТА ЗБИТКИ ТА ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ (ПРОДОВЖЕННЯ)
(у тисячах гривень)

Примітки	За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року
Чистий прибуток за рік	638 342	1 054 217
Інші сукупні доходи/(витрати)		
Статті, які в подальшому не будуть рекласифіковані у склад прибутків та збитків:		
Чистий прибуток від переоцінки акцій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	140 382	(2 779)
Чиста зміна резерву переоцінки майна за вирахуванням ефекту відстроченого податку на прибуток	(82 486)	(2 038)
Статті, які в подальшому будуть рекласифіковані у склад прибутків та збитків, після оподаткування:		
Курсові різниці від перерахунку іноземного підрозділу у валюту звітності	1 068	(114)
Чиста зміна справедливої вартості інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід за вирахуванням ефекту відстроченого податку на прибуток	(86 383)	(286 749)
Чиста сума резерву переоцінки інвестицій, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, перекласифікована в прибутки і збитки	1 188	3 776
Інші сукупні доходи/(витрати) за рік	<u>(26 231)</u>	<u>(287 904)</u>
Всього сукупний дохід за рік	<u>612 111</u>	<u>766 313</u>
Загальний сукупний дохід за рік, що відноситься до:		
Акціонера Банку	612 523	766 636
Неконтрольованої частки участі	(412)	(323)

Від імені Правління:

С.В. Наумов
Голова Правління
18 липня 2023 року

Г.С. Костенко
Головний бухгалтер
18 липня 2023 року

Виконавці: Рибалка О.В., 537-47-75, Заднепровський К.Г., 537-47-84

Примітки на сторінках 8-103 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ"

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ

(у тисячах гривень)

	Примітки	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	11	28 376 712	19 001 319
Кредити, надані клієнтам	12	83 215 595	74 754 086
Інвестиції	13	143 398 851	128 686 039
Інвестиційна нерухомість	14	626 789	633 099
Основні засоби	15	6 521 344	6 947 115
Нематеріальні активи	15	2 106 476	2 049 509
Передплата з податку на прибуток		470 943	417 175
Інші фінансові активи	16	1 319 773	468 886
Інші нефінансові активи	16	3 237 587	2 014 206
Всього активів		269 274 070	234 971 434
Зобов'язання та власний капітал			
Зобов'язання			
Кошти банків	17	543 326	7 608 283
Рахунки клієнтів	18	233 940 309	191 452 639
Випущені євроблігації	19	6 041 534	7 908 096
Інші запозичені кошти	20	2 676 153	2 818 312
Забезпечення	21	1 179 977	829 107
Інші фінансові зобов'язання	21	606 965	534 499
Інші нефінансові зобов'язання	21	1 290 000	880 297
Відстрочені зобов'язання з податку на прибуток	9	97 833	173 704
Субординований борг	22	716 442	878 960
Всього зобов'язань		247 092 539	213 083 897
Власний капітал			
Акціонерний капітал	23	49 724 980	49 724 980
Непокритий збиток		(29 777 746)	(30 106 919)
Резерв переоцінки будівель		1 473 482	1 564 504
Кумулятивна сума курсових різниць		2 537	1 469
Резерв переоцінки за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		60 894	146 089
Резерв переоцінки інвестицій в інструменти капіталу, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		684 601	544 219
Неконтрольована частка участі		12 783	13 195
Всього власного капіталу		22 181 531	21 887 537
Всього зобов'язань та власного капіталу		269 274 070	234 971 434

Від імені Правління:

С.В. Наумов
Голова Правління
18 липня 2023 року

Г.С. Костенко
Головний бухгалтер
18 липня 2023 року

Виконавці: Рибалка О.В., 537-47-75, Заднепровський К.Г., 537-47-84

Примітки на сторінках 8-103 є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ"

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ
(у тисячах гривень)

Примітки	Акціонерний капітал	Резерв переоцінки будівель	Кумулятивна сума курсових різниць	Резерв переоцінки за фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		Непокритий збиток	Всього капіталу, що відноситься до акціонера Банку	Неконтрольована частка участі	Всього власного капіталу
				інструменти капіталу, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	інвестицій в				
1 січня 2021 року	49 724 980	1 572 968	1 583	429 062	546 998	(30 334 988)	21 940 603	13 524	21 954 127
Прибуток за рік	-	-	-	-	-	1 054 540	1 054 540	(323)	1 054 217
Інший сукупний дохід/(витрати) за рік, за вирахуванням податку на прибуток	-	(2 038)	(114)	(282 973)	(2 779)	-	(287 904)	-	(287 904)
Всього сукупний дохід за рік	-	(2 038)	(114)	(282 973)	(2 779)	1 054 540	766 636	(323)	766 313
Виплата частки прибутку на основі фінансового результату року	-	-	-	-	-	(832 897)	(832 897)	(6)	(832 903)
Вибуття резерву переоцінки будівель	-	(6 426)	-	-	-	6 426	-	-	-
31 грудня 2021 року	49 724 980	1 564 504	1 469	146 089	544 219	(30 106 919)	21 874 342	13 195	21 887 537
1 січня 2022 року	49 724 980	1 564 504	1 469	146 089	544 219	(30 106 919)	21 874 342	13 195	21 887 537
Прибуток за рік	-	-	-	-	-	638 754	638 754	(412)	638 342
Інший сукупний дохід/(витрати) за рік, за вирахуванням податку на прибуток	-	(82 486)	1 068	(85 195)	140 382	-	(26 231)	-	(26 231)
Всього сукупний дохід за рік	-	(82 486)	1 068	(85 195)	140 382	638 754	612 523	(412)	612 111
Виплата частки прибутку на основі фінансового результату року	-	-	-	-	-	(318 117)	(318 117)	-	(318 117)
Вибуття резерву переоцінки будівель	-	(8 536)	-	-	-	8 536	-	-	-
31 грудня 2022 року	49 724 980	1 473 482	2 537	60 894	684 601	(29 777 746)	22 168 748	12 783	22 181 531

Від імені Правління:

С.В. Наумов
Голова Правління
18 липня 2023 року

Г.С. Костенко
Головний бухгалтер
18 липня 2023 року

Виконавці: Рибалка О.В., 537-47-75; Заднепровський К.Г., 537-47-84

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ"

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ

(у тисячах гривень)

	Примітки	За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року
Рух грошових коштів від операційної діяльності			
Проценти отримані		17 915 815	19 231 206
Проценти сплачені		(7 482 139)	(8 207 820)
Комісійні доходи отримані		9 385 209	9 784 212
Комісійні витрати сплачені		(3 447 688)	(3 597 784)
Операції з іноземною валютою		1 234 118	199 216
Операції з похідними фінансовими інструментами, що оцінюються за справедливою вартістю з переоцінкою через прибуток або збиток	7	(501)	2 564
Інші доходи		190 236	195 710
Витрати на утримання персоналу сплачені		(8 001 031)	(6 248 963)
Операційні витрати сплачені		(4 175 583)	(3 426 669)
Рух грошових коштів від операційної діяльності до змін в операційних активах та зобов'язаннях		5 618 436	7 931 672
<i>Зміни в операційних активах та зобов'язаннях</i>			
<i>Зменшення/(збільшення) операційних активів:</i>			
Кредити, надані клієнтам		(12 314 884)	(14 467 349)
Інші активи:			
Інші фінансові активи		(752 726)	(10 980)
Інші нефінансові активи		94 576	709 683
<i>Збільшення/(зменшення) операційних зобов'язань:</i>			
Кошти банків		(7 099 625)	1 798 477
Рахунки клієнтів		28 928 353	9 116 475
Інші зобов'язання:			
Інші фінансові зобов'язання		(37 130)	61 381
Інші нефінансові зобов'язання		80 902	43 302
Чисте надходження/(вибуття) грошових коштів від операційної діяльності до сплати податку на прибуток		14 517 902	5 182 661
Податок на прибуток (сплачений)/відшкодований		(53 770)	(141 956)
Чисте (вибуття)/надходження грошових коштів від операційної діяльності		14 464 132	5 040 705
Рух грошових коштів від інвестиційної діяльності			
Придбання інвестицій		(3 864 800 137)	(2 472 948 491)
Надходження від реалізації та погашення інвестицій		3 864 596 399	2 468 625 578
Придбання основних засобів		(2 446 756)	(547 486)
Надходження від продажу основних засобів		22 018	25 519
Придбання нематеріальних активів		(404 694)	(533 695)
Чисте надходження/(вибуття) грошових коштів від інвестиційної діяльності		(3 033 170)	(5 378 575)
Рух грошових коштів від фінансової діяльності			
Надходження інших запозичених коштів	20	540 000	-
Погашення субординованого боргу	22	(356 201)	(345 470)
Погашення інших запозичених коштів	20	(1 193 210)	(1 221 165)
Погашення зобов'язань за договорами оренди	21	(160 643)	(197 119)
Погашення випущених єврооблігацій	19	(3 949 410)	(3 265 654)
Виплата частки прибутку на основі фінансового результату року	23	(318 117)	(832 903)
Чисте надходження/(вибуття) грошових коштів від фінансової діяльності		(5 437 581)	(5 862 311)

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ДЕРЖАВНИЙ ОЩАДНИЙ БАНК УКРАЇНИ"

**КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2022 РОКУ (ПРОДОВЖЕННЯ)**
(у тисячах гривень)

	Примітки	За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року	За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року
Вплив зміни валютних курсів на залишок грошових коштів та їх еквівалентів		3 501 703	(1 354 303)
Готівкові кошти на тимчасово окупованих територіях		(106 909)	-
Вплив очікуваних кредитних збитків на грошові кошти та їх еквіваленти		(12 782)	2 604
Чисте збільшення/(зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		9 375 393	(7 551 880)
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок періоду	11	19 001 319	26 553 199
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду	11	28 376 712	19 001 319

Від імені Правління:

С.В. Наумов
Голова Правління
18 липня 2023 року

Г.С. Костенко
Головний бухгалтер
18 липня 2023 року